

E Ė T M, B L M VE TEKNOLOJ BAKANLI Ė

Yaygın E Ė tim İlkö Ė retim Üçüncü Sınıfı na Yönelik
Ö Ė RET M PLAN VE PROGRAMI

Pri Ė tine, aralık 2005

Redaktör:

Ramush Lekaj
Nazan Safçı

Lektör ve Düzeltme:

Nazan Safçı
sa Sülçevsi

UNMIK

INSTITUCIONET E PËRKOHSHME VETËQEVERISËSE
PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF-GOVERNMENT
PRIVREMENE INSTITUCIJE SAMOUPRAVLJANJA
GEÇ C ÖZYÖNET M KURUMLARI

QEVERIA E KOSOVËS - GOVERNMENT OF KOSOVO - VLADA KOSOVA - KOSOVA HÛKÛMET

MINISTRIA E
ARSIMIT, SHKENCËS
DHE TEKNOLOGJISË

MINISTRY OF
EDUCATION
SCIENCE &
TECHNOLOGY

MINISTARSTVO
ZA OBRAZOVANJE
NAUKU I
TEHNOLOGIJU

E T M, B L M
VE TEKNOLOJ
BAKANLI I

Kabineti i Ministrit

Office of the Minister

Kancelarija Ministra

Bakanlık Ofisi

GENELGE

Yaygı ne itim üçüncü sı nı f ö retim programı nı n uygulanması

SAYI: MASHT 21/2005

Tarih: 08.06.2005

İlk ve Ortaö retim Kanunu 6.1 maddesi (b) fı krası , 7. maddesi ve 42. maddesi ve de Kosova Geçici Özyönetim Kurumları 2001/19 sayı lı ve 13 Eylül 2001 tarihli Yürütme Düzenlemesi 1.3 maddesi ç bendine göre; E itim, Bilim ve Teknoloji Bakanlı ı bu Genelgeyi yayı nlı yor.

Madde 1

Amaç

Bu genelgenin amacı e itim sisteminin yeniden yapı lanması sonucu olarak hazı rlanan yaygı n e itim üçüncü sı nı fa yönelik ders programı nı n uygulanması dı r.

Madde 2
Ö retim Plan ve Programı

2.1. Yaygın e itim üçüncü sı nı fa yönelik ders programı , bu genelgenin ekinde sunulmu tur.

Madde 3
Uygulama

3.1. Yaygın e itim üçüncü sı nı fa yönelik ders programı 2004/2005 ö re- tim yılı nda uygulamaya girer.

3.2. Yaygın e itim üçüncü sı nı fa yönelik ders programı nı n uygulamaya girmesiyle, tüm di er ders programları uygulamadan kaldı rılı r.

Madde 4

4.1. Bu genelge Bakan ın imzası yla yürürlü e girer.

Agim Veliu, Bakan

Ç İNDEK İLER

Genelge, **3**

I. Giriş , **7**

II. Hedefler, **7**

III.Ö retim yöntem ve teknikleri, **8**

IV. De erlendirme, **10**

V. Ö retim araç ve gereçleri, **12**

VI. Ders planı , **12**

D İLLER VE LET İM

Türkçe, **15**

İngilizce, **23**

MATEMATİK

Matematik, **49**

FEN B İL İMLER

İnsan ve Do a, **61**

SOSYAL B İL İMLER

Yurtta lılık E itimi, **73**

TEKNOLOJ

El i i, **83**

SANATLAR

Resim-i E itimi, **93**

Müzik E itimi, **99**

BEDEN E T M

Beden ve Spor E itimi, **111**

I. GİRİŞ

Eğitim, Kosova'nın toplumsal, siyasi ve ekonomik gelişmesinin etkili alanını temsil eder.

Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (EBTB) savaşın bitiminden sonra başlayan, en gelişmiş uluslar arası standartlar düzeyinde bir okulun yaratılmasını fikrini, bütün çalışmalarında çok yönlü ve pratik adımlar atarak gerçekleştiriyor.

Kosova toplumunun kalkınması ve gelişmesi için tarihi öneme haiz bu yapılanmada EBTB bakış açısını, kendi geleceği ve ülkesi hakkında somut görüşe sahip bireyleri yetiştirecek şekilde, geliştirilmeyi amaç edinmiştir.

Bu gelişme Kosova insanını ve toplumunu, gelişmiş Avrupa ve dünya ülkelerinin siyasi etkinlik, ekonomik, entelektüel, bilimsel ve teknolojik ve de sosyal-kültürel gelişmelerde yer almasını önkoşullarını sağlamaktadır.

Bu ders programının geliştirilmesi için, metodolojik yaklaşım, ders yönetimi ve kapsamı, ders araçları, yöntemler, değerlendirme teknik ve araçları açısından gelişmiş bir bilimsel süreci temellerine dayanmaktadır.

Program geliştirme grubu, eğitimdeki yeni gelişmeleri takip edip uluslar arası uzmanlarla sürekli temas halindeydiler. EBTB'nin uzun vadeli stratejisi olan program geliştirme sürecine UNICEF ve bazı ülke kuruluşları ve hükümetlerinin önemli katkıları olmuştur.

Ders programı geliştirilirken öğrencilerin öğrenmeye karşı olumlu tutum geliştirmek, okul hayatına katılımlarını doğrudan bir şekilde sağlamak için yüreklendirme ve günlük alışkanlıklarını geliştirmelerine özellikle dikkat edilmiştir. Onuncu sınıf ve ortaöğretim ile yükseköğretim süresince öğrenciler akademik bilgiler, bilimsel veriler ve farklı kültürel alanlarla karşılaşacaklardır.

Öğretmenlerimize adanmış olan bu programın hayata geçirilmesi, kendilerinin görevlerine verdikleri önem derecesinde gerçekleştirilecektir. Ders programının uygulanmasını kolaylaştırmak için Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı, ek talimatların verileceği, alan uzmanları tarafından yönetilen hizmet içi eğitim kursları düzenleyecektir.

II. UZAK HEDEFLER

Üçüncü sınıf ders programının hedefleri:

- Öğrencilerin ruhsal değerlerinin gelişmesine devam edebilme, bilgileri pekiştirebilme, geleceklerini inşa edecek ilgi ve becerilerini geliştirebilme.

- Grupta davranma kuralları na uyup ö rencileri aile içi ve çevre-
sinde ba ı msız giri im ve eylem üstlenmelerini yüreklendirebilme.
- Herhangi bir nedenle ö renimini yarı da kesmi yurtta lar da dahil
olmak üzere, Kosova'nı n tüm yurtta ları nı e itebilme.

Müfredat geli tirme grupları içeri e uygun olan, yukarı da belirtilen hedeflerden ikincisi nı fi n sonunda geli tirilecek davranı ları temin etmek için genel ve özel amaçları seçmi lerdir.

III.Ö RET MYÖNTEM VE TEKN KLER

Ö retim yöntemi seçiminde ö retmen kendi yetkisini kullanı r. Seçim, ö rencilerin ihtiyaçları do rultusunda ders kapsamı özellikleri, ö retim esasları , ö rencilerin seviyesi vb. hususlar göz önünde bulundurularak yapı lı r.

Dersin daha hareketli olması , tekdüzeli in kı rılıması ve ö rencilerin katkı lı mını n sa lanması için yöntem ve tekniklerin uygun bir eilde har-
manlanması gerekir.

Ö retim yöntem ve teknik türleri ö renmenin kendisi kadar farklı lı k arz eder. Ö retim sürecinde en yüksek ba arı derecesini yakalayabilmek için ö retmen, birkaç yöntem ve teknikten kombinasyonlar yapabilir.

Daha nitelikli bir ö renimin temini için uygulanacak muhtemel yöntem ve tekniklerin ba lı caları ö yle sı ralanabilir:

- Anlatma yöntemi
- Sözlü ifade
- Yazılı ifade
- Problem çözme
- Tartı ma
- Grupta çalı ma
- Gösterme ve yorumlama
- Ele tirel dü ünme
- Beyin fı rtı nası
- Ara tırma yöntemleri

Çok sayı da bilgiyi kapsayan konular için etkile imli teorik ve uygu-
lamalı yöntemler de uygulanabilir.

Belli konular için do ada ö renme, teknik gezi, kurum ve kurulu ları ziyaret vb. yöntemler ba arı yla uygulanabilir.

Arzu edilen sonuçları n elde edilmesi için yukarı da sözü edilen yönte-
mlerin uygulanması , uygun ö retim araç ve gereçleri e li inde yapı lma-
lı dı r.

IV. DE ERLENDİRME

De erlendirme, ö rencilere kazandı rı lmaya çalı ı lan davranı lar hakkı nda bilgileri algı lama, sistematik derleme, inceleme ve yorumlama sürecidir. De erlendirme, ders programı nda belirlenen davranı ları n kazandı rı lma derecesi esasına dayanır.

Bu süreç a a ı da belirtilen bazı temel ilkelere dayanır:

- De erlendirme sürecinde hedef ve öncülüklerin tespiti;
- Ölçülmek istenen amaca uygun araçları n uygulanması ;
- Sürekli ölçme ve de erlendirme aracılı ıyla ö rencinin ba arı derecesi hakkında nitelikli verilerin sa lanması ;
- Ders programı nı kapsayacak şekilde ölçme ve de erlendirmenin dengelenmesi;
- Ö rencinin ba arı derecesi verilerinin do ru ve kalı cı olması ;
- Ö rencilerin ba arı ları arasındaki farkları belirleyecek do ru tekniklerin uygulanması .

IV.1. De erlendirme Araçları

Okul yönetimi ve ö retmen yeterli ölçme ve de erlendirme aracı seçip uygulamalıdır. Bu araçlar öyle sıralanabilir:

- Algı lama
- Soru sorma
- Uygulama veya deney raporu
- Sözlü ifade
- Yazılı ifade
- Belirtke tablosu
- Ölçüt ve amaçlara dayalı testler
- Soru sorarak oluşturulan ba arı testleri
 - çoktan seçmeli
 - kı sa açık cevaplı
 - uzun açık cevaplı testler ve ö retmenin uygun gördü ü diğer araçlar olabilir.

IV.2. Ba arı Derecesi

Okul yılı sonunda her ö renci a a ıdaki ba arı derecesi ile de erlendirilir:

- Pek iyi (ba arı derecesi çok yüksek)
- İyi (ba arı derecesi yüksek)
- Orta (ba arı derecesi orta)
- Yeter (ba arı derecesi sınırlı)
- Zayıf (ba arı derecesi zayıf)

Ba arı derecesi, genel amaçlarda belirlenen ö rencilerin kazanacakları davranı lar esasına dayanır.

Genel amaçlar	Çok yüksek başarı % 90	Yüksek başarı % 80	Orta başarı % 60	Sınırlı başarı % 40	Yetersiz başarı
<i>Ders bilgisi</i>	Ders bilgilerini basit durumlarda bilme ve uygulamada çok yüksek başarı .	Ders bilgilerini basit durumlarda bilme ve uygulamada yüksek başarı .	Ders bilgilerini basit durumlarda bilme ve uygulamada orta başarı .	Ders bilgilerini basit durumlarda bilme ve uygulamada sınırlı başarı .	Ders bilgilerini basit durumlarda bilme ve uygulamada yetersiz.
<i>Bilimsel süreçleri anlama</i>	Kanıtları , ilkeleri, sebep sonuç ilişkilerini bilme; bilgilerin toplanıp yönetilmesi ve basit yargılara varmada çok yüksek anlama ve uygulama yeteneği	Kanıtları , ilkeleri, sebep sonuç ilişkilerini bilme; bilgilerin toplanıp yönetilmesi ve basit yargılara varmada yüksek anlama ve uygulama yeteneği	Kanıtları , ilkeleri, sebep sonuç ilişkilerini bilme; bilgilerin toplanıp yönetilmesi ve basit yargılara varmada orta anlama ve uygulama yeteneği	Kanıtları , ilkeleri, sebep sonuç ilişkilerini bilme; bilgilerin toplanıp yönetilmesi ve basit yargılara varmada sınırlı anlama ve uygulama yeteneği	Kanıtları , ilkeleri, sebep sonuç ilişkilerini bilme; bilgilerin toplanıp yönetilmesi ve basit yargılara varmada yetersiz anlama ve uygulama yeteneği
<i>Ele tirdiğini öğrenme</i>	Doğru bilgiye sahip olma, uygulanabilir ilke ve deneyler yardımıyla problemlerin çözümü gibi karmaşık durumlarda ele tirdiğini önce geliştirmede çok yüksek başarı .	Doğru bilgiye sahip olma, uygulanabilir ilke ve deneyler yardımıyla problemlerin çözümü gibi karmaşık durumlarda ele tirdiğini önce geliştirmede yüksek başarı .	Doğru bilgiye sahip olma, uygulanabilir ilke ve deneyler yardımıyla problemlerin çözümü gibi karmaşık durumlarda ele tirdiğini önce geliştirmede orta başarı .	Doğru bilgiye sahip olma, uygulanabilir ilke ve deneyler yardımıyla problemlerin çözümü gibi karmaşık durumlarda ele tirdiğini önce geliştirmede sınırlı başarı .	Doğru bilgiye sahip olma, uygulanabilir ilke ve deneyler yardımıyla problemlerin çözümü gibi karmaşık durumlarda ele tirdiğini önce geliştirmede yetersiz başarı .
<i>Manevra becerisi</i>	Manevra becerisi yüksek			Manevra becerisi düşük	

V.Ö RET MARAÇ VE GEREÇLER

Bu programın etkin öğrenim ve öğrenimi için öğretmenler ve öğrenciler farklı bilgi kaynaklarına başvurmalıdırlar. İmdiye kadar temel bilgi kaynağı olarak ders kitapları kullanıldı. Belli bir desin ders kitabı olmaması halinde öğretmen ve öğrenciler, kazanılan bilgi ve deneyimin daha sağlıklı bilimsel temellere dayandırılması için, alt ve üst sınıflardan aynı ders için yazılmış kitaplar ve diğer öğrenim araçları nda yararlanabilirler.

Ders kitaplarını n yanı sıra aşağı da belirtilen bilgi kaynaklarını n da kullanımı faydalı olacaktır:

- el kitabı , atlas, broür;
- resim, poster, afi , ema, diyagram, harita, tabela;
- model, ekil, maket;
- slayt, saydam (asetat), video kayıtları ;
- bilgisayar yazılımları , Internet, CD vb.

Örenilmek istenen bilginin türüne göre öğretmen sözel, görsel, işitsel ve görsel-işitsel bilgi kaynakları ndan herhangi birinin önemini vurgulayarak okuldan temin edebilir.

Bilgi seçimi hakkı öğrenciye de tanı nmalıdır.

VI. DERS PLANI

No	Dersin Adı	Ders sayısı	
		3. sınıf	%
1.	Türkçe	126	33.33
2.	ngilizce	36	9.52
3.	Matematik	90	23.80
4.	nsan ve Do a	18	4.76
5.	Yurtta lıkE itimi	18	4.76
6.	Müzik e itimi	18	4.76
7.	Resim-i e itimi ¹	18	4.76
8.	Eli i	18	4.76
9.	Beden ve spor e itimi *	(36)	9.52
	Toplam:	342 + (36)	

¹ Öğretmenler, Müzik E itimi ve Resim E itimi derslerini dönü ümlü olarak haftada kaç saat ve hangi sınıfta okutacaklarına karar verirler.

* Bu dersin yapılmasını , öğrencilerin istekleri dikkate alınarak, okul yönetimi karar verir.

TÜRKÇE

haftalık ders sayısı 7, yıllık toplam 126 ders saati

G R

Üçüncü Sınıfta Türkçe Dersi Plan ve Programı'nın yapısal hedefler, genel hedefler, kategoriler, özel hedefler, kazanımlar, öğretim yöntemleri, ölçme ve değerlendirilmeden oluşmaktadır.

Kazanımlar bu programda öğrencilerin yaşı, zihinsel, bedensel ve toplumsal gelişim düzeylerine; kategori özelliğine göre bu sınıfta biraz daha artırılarak seçilmiştir. Öğrencilerin birinci ve ikinci sınıfta kazanmış oldukları kazanımlar pekiştirilir; programda öngörülen yeni kazanımlar kazandırılır.

Öğretmen, Türkçe dersini öğrenciye yalnızca dil becerilerini kazandıran bir ders olarak ele almamalıdır. Öğrenci bu derste kazandırdığı ve geliştirdiği becerilerini diğer derslerde de kullanma gereksinimi duymaktadır. Bu nedenle, Türkçe dersi üçüncü sınıfta öğrenilen diğer derslerle ilişkilendirilmelidir.

Türkçe öğretiminde yıllık ders saatinin dağılımı kategori ve alt kategorilere göre yapılmıştır.

KATEGORİLER	ALT KATEGORİLER	DERS SAAT	ORANI
1. Dinleme	1.1 Dinleme Kuralları 1.2 Anlama 1.3 Tür, Teknik ve Yöntemler	15	% 11,58
2. Okuma	2.1 Okuma Kuralları 2.2 Anlama 2.3 Anlam Kurma 2.4 Kelime Servetini Geliştirme 2.5 Tür, Teknik ve Yöntemler 2.6 Görsel Okuma	44	% 34,75
3. Konuşma	3.1 Konuşma Kuralları 3.2 Sözlü Anlatım 3.3 Tür, Teknik ve Yöntemler	19	% 15,44
4. Yazma	4.1 Yazma Kuralları 4.2 Yazılı Anlatım 4.3 Tür, Teknik ve Yöntemler	36	% 28,96

Açıklama: Yukarıdaki tabloda verilen kategorilere göre ders da 1 - lı mı ndan (yı llık 126 ders saati) artı kalan 12 (% 9,27) saatlik bir kı smı nı de erlendirme, özel günlerin önem ve anlamı na yönelik etkinlikler, ders dı 1 etkinlikler, okuma (lektür) kitapları seçimi veya de erlendirmesi gibi etkinliklerde kullanı labilir

Dil bilgisi konuları dilden ayrı bir birim olarak dü ünmemelidir. İlkö retim ö rencilerinin geli im özellikleri dikkate alı narak onlara dile ili kin kuralları aktarmak yerine bu kuralları onlara sezdirerek uygulamaları nı sa lamalı dır.

UZAK HEDEFLER

- Ö rencilerin ileti imsel becerileri aracılı ıyla anlama ve anlatma güçlerini geli tirme;
- Ele tirel dü ünme, ele tirel anlatı m ve yazı nsal estetik de erler aracılı ıyla ö rencilerin kültürel beceri ve alı kanlı kları nı (anlatı mları nı) geli tirme;
- Türkçe'nin kuralları nı sezip Türkçe'yi ö zenle ve güvenle kullanabilme;
- Bilgiyi ara tırma, bulma, kullanma, yorumları na zihinde yapı landırarak yeni bilgileri üretme becerilerini geli tirme;
- Dinleme ve okumanı n bilgi edinme, ö renme yolları ndan biri olduğunu kavrayarak kitaba kar ılı lgi duyabilme
- Ya am boyu ö renme alı kanlı ılı geli tirebilme

GENEL HEDEFLER

Üçüncü sı nı f Türkçe ö retiminin amacı bu sı nı fta ö ngörülen hedeflere ve temel ilkelere uygun olarak:

1. Ö rencilere, görüp izlediklerini, dinlediklerini, okudukları nı tam ve do ru olarak anlama ve anlatma becerisini geli tirebilme
2. Güzel bir sözlü ve yazılı ileti im becerisi ile iletiler alabilme ve iletebilme
3. Sözlü ve yazılı Türk ve dünya kültür ürünleri yoluyla, Türk kültürünü tanı yabilme
4. Ki isel ve kültürel benlik duygusunu; ulusal duygu ve co kusunu geli tirip güçlendirme;
5. Türlü etkinliklerle, yeni sözcük ve anlatı mlarla ö rencilerin sözcük varlı ılı nı zenginle tirme;

Kategori: Dinleme		
Alt kategoriler	Özel hedefler	Kazanımlar
1.1 Dinleme Kuralları 1.2 Anlama 1.3 Tür, Teknik ve Yöntemler	<ul style="list-style-type: none"> - Dinleme için hazırlık yapabilme. - Kendisine konuları n konuları nı dinleyebilme. - Ö retmenin veya arkadaş ını n okumas ını dinleyip kitaptan izleyebilme. - Bilgi, dü ünçe, haber, ileti (mesaj) almak için dinleyebilme; - Bir olayı anlatandan ya da okuyandan dinleyebilme. - Dinlediklerinde neden-sonuç ili kisi kurabilme; - Dinlediklerinde 5N+1K (Ne, Nerede, Ne zaman, Nasıl, Kim) soruları na yanıt arayabilme; 	<ul style="list-style-type: none"> - Dinlemeye hazırlık yapar. - Konu ulan konu üzerine dikkatini toplar. - Konu macı ları n sözlerini kesmeden sonuna kadar dinler. - Dinlediklerini çizim ya da çizgi resimle ifade eder. - Ö retmenin ya da bir arkadaş ını n okumas ını dinleyip sonuna kadar kitaptan izler. - Bilgi, dü ünçe haber almak için dinler. - Dinledi i olay ını neden - sonuç ili kilerini belirler. - Dinledi i olay ını geçti i zamanı ve yeri belirler. - Dinlediklerini bütünüyle anlamaya çalış ır. - Dinledi i konu ile ilgili sorular sorar. - Masal, öykü, fabl, iir vb. dinler. - Küme (grup) konu maları nı ve tartış maları nı dinler.
Kategori: Okuma		
Alt kategoriler	Özel hedefler	Kazanımlar
2.1 Okuma Kuralları 2.2 Anlama 2.3 Anlam Kurma 2.4 Kelime Servetini Geli tirme 2.5 Tür, Teknik ve	<ul style="list-style-type: none"> - Sözcükleri ve sesleri do ru söyleyebilme; - Okuma sı ras ında noktalama işaretlerini (noktayı, virgölü, soru ve ünlem işaretini); görebilme, - Okurken sesi söyleyi özelliklerine 	<ul style="list-style-type: none"> - Düzeye uygun bir metni konu ma sesi ve hız ıyla okur. - Noktalama işaretlerine gerekli ve uygun duraklamalar yapar - Bilmedi i sözcüklerin anlam ını sözün geli inden ya da sözlükten bulur. - Sözcük hazinesini (da arcı ını) zenginleştirir.

<p>Yöntemler Görsel Okuma</p>	<p>göre uyarlayabilme; - Düzeye uygun hazırlanmış sözlüklerden yararlanabilme; - Okuduğu bir metindeki olayları kavrayabilme - Okuduğu metindeki kelimeleri bulup belirtebilme; - Metnin ana düşüncesini belirleyebilme; Okuduklarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim sorularına yanıt arayabilme;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Okuduğu metinlerdeki olayları kavrar; - Okuduğu metinde olayın geçtiği zamanı ve yeri belirler. - Metindeki kelimeleri bulur, - Okuduklarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim sorularına yanıt arar; - Metnin ana düşüncesini belirler
<p>Kategori: Konu ma</p>		
<p>Alt kategoriler</p>	<p>Özel hedefler</p>	<p>Kazanımlar</p>
<p>3.1 Konu ma Kuralları 3.2 Sözlü Anlatım 3.3 Tür, Teknik ve Yöntemler</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Konu ma etkinliklerine katılmak için söz isteyebilme - Çeşitli konularda sorular sorabilme - Bir resim üzerinde konuşup yorumlayabilme - İzlenen ya da yaşanan bir olayı anlatabilme - Bir hayvanın, bir bitkinin (meyve çiçek vb.) yalnız bir eyleminin bazı özelliklerini sezip betimleyebilme 	<ul style="list-style-type: none"> - Sözcükleri doğru, açık seslendirir ve söyler. - Düzeye uygun sorular düzenler; sorulara açık, kısaca, doğru karıllık verir. - Konu malarında konudaki bilgileri verir. - Konu malarında yinelemelere (tekrarlara) yer vermez. - Konu ile ilgili duygu, düşünce ve izlenimlerini kısaca yoldan anlatır. - Yeni öğrendiği sözcük, deyim ve atasözlerini doğru ve yerinde kullanır. - İsteklerini açık ve uygun bir dille ilgililere söyler. - Yakın çevrede gördüklerini, bildiklerini, yaptıklarını, dinlediklerini, ya da bildiklerini, edindiği bilgileri doğru ve

		<p><i>kı saca anlatı r.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Günlük ya amda, her yerde duygu, dü ünçe ve izlenimlerini düzgün ve güzel Türkçe ile anlatı r.</i> - <i>Resimler üzerinde konu ur.</i>
Kategori: Yazma		
Alt kategoriler	Özel hedefler	Kazanı mlar
<p>4.1 Yazma Kuralları 4.2 Yazı lı Anlatı m 4.3 Tür, Teknik ve Yöntemler</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tümceleri, düzgün, açı k ve anla ır bir biçimde yazabilme; - Sözlü sorulara yazı lı yanı t yazabilme - Yalı n bir e yanı n, bir hayvanı n, bir bitkinin ba lı ca özelliklerini sezip yazı lı olarak betimleyebilme; - Bir yazı yazarken anlamlı ve kurallı tümceler kurabilme; - Yazı ları nda sözlük ve yazı m kı lavuzundan yararlanabilme; - Konu dı ı na çı kmadan yazabilme; - Ö rendi i yeni sözcükleri yazı ları nda kullanabilme; - Yazı ları nda neden-sonuç ili kileri kurabilme; - Kendini tanı tan yazı lar yazabilme; - Çe itli yazı larda satı r ba ı na (yeni sı rayı) görebilme; kendi yazı ları nda 2 cm kadar içeriden yazabilme; 	<ul style="list-style-type: none"> - Sorulara yazı lı olarak yanı t verir. - Görünen ya da ya anan bir olayı 4-5 tümce ile yazar. - Tümcelerin anlamı na göre uygun noktalama i aretlerinden birini kullanı r. - Tümcenin ilk sözcü ünün ve özel adları n ilk harfini büyük harfle yazar. - Özel adları n sonları na gelen çekim eklerini kesme i areti ile ayı rı r. - Bir yazı yazarken anlamlı ve kurallı tümceler kurar - Yazı ları nda sözlük ve yazı m kı lavuzundan yararlanı r - Konu dı ı na çı kmadan yazar - Ö rendi i yeni sözcükleri yazı ları nda kullanı r - Yazı ları nda ana dü ünçeye yer verir - Yazı ları nda neden-sonuç ili kileri kurar - Kendini tanı tan yazı lar yazar - “mi” soru ekini do ru yazar

	<ul style="list-style-type: none">- Bildirme t¼mcelerinin sonuna nokta, soru t¼mcesinin sonuna soru i areti, ünlem t¼mcelerinin sonuna ünlem i areti koyabilme;- T¼mcenin ilk harfini büyük harfle yazabilme;- Özel adları n ilk harfini büyük yazabilme;- Özel adlara getirilen ekleri kesme i aretiyle ayı rabilme- “mi” soru ekini ayrı yazabilme	
--	--	--

Ö RET MYÖNTEM VE TEKN KLER

Ça ı mı zda hı zla geli en bilim ve teknoloji, e itimin her alanı nı etki-lemekte, özellikle e itim ve ö retim yakla ı m, yöntem ve tekniklerinde köklü de i meleri zorunlu kı lmı tı r. Geleneksel yakla ı m yöntem ve tek-nikler günümüzde yetersiz kalmı tı r.

Çinde bulundu umuz bilgi ve teknoloji ça ı nda, çoklu zeka ve yapı -landı rı cı e itim yakla ı mları ön plana çı kmaktadı r. Bu yakla ı mlarla e itim sürecinde, ö retmen merkezli anlayı la ö rencinin davranı ları nı de- i tirmek yerine; ö renci merkezli yakla ı mla ö rencinin zihinsel bece- rilerini geli tirmeye ve bilgiyi yapı landı rmaya a ı rlı k verilmektedir. Yapı landı rı cı yakla ı ma göre ö renme sürecinde ön bilgileri harekete geçirme, geli im düzeyini dikkate alma, etkili ileti im kurma, anlam kur- ma, uygulama ve de erlendirme etkinlikleri önem kazanı r. Ö renci mer- kezli ö renmeyi temel alan yakla ı m, ö renme sürecinde ö renci katı lı - mı na ve ö retmen rehberli ine a ı rlı k vermektedir. Öyle ki ö retmen yine de ö retimin vazgeçilmez ö esidir, ancak üstlendi i rol, yol gösteri- ciliktir; her eyi bilen de il, sı nı mı fı çı ve sı nı mı fı dı ı çalı mayı düzenleyen bir konumdadı r. Ö renci kendi yetenekleri çerçevesinde ö retmenle oldu u ölçüde arkada ları yla da ileti im içinde çalı malı dı r.

Çalı malar sı rsı nda çocuklar birbirinden daha kolay ö renirler. Bu- nun sonucu küme ve ikili çalı malar önem kazanmı tı r. Bunun için de ö retmen küme ve ikili çalı maları yeterince uygulamalı dı r.

Ö retmen, derste uygulayaca ı ö renme ve ö retme yakla ı m, yön- tem ve tekniklerini kendi seçer. Di er derslerde oldu u gibi, Türkçe ö retiminde de tek bir yöntem uygulanamaz. Türkçe dersi bilimsel olmaktan çok bir beceri dersidir de. Bunun için de çe itli yakla ı m, yön- tem ve teknikler gerektirir.

ÖLÇME VE DE ERLEND RME

Ölçme ve de erlendirme ö renme-ö retim sürecinin ayrı lmaz parça- sı dı r. Ö renme ve ö retim sürecinin ne kadar etkili oldu u düzenli olarak ölçülmeli ve de erlendirilmelidir. Bu uygulama, ö rencilerin ve ö ret- menlerin ba arı lı ve ba arı sı z yönlerini belirlemeleri açısı ndan son derece önemlidir. Ölçme ve de erlendirme, aynı zamanda ö retmenlerin kullandı kları yöntem, teknik ve beceriler ile geli im düzeyleri hakkı nda bilgi- lerin sürekli toplandı ı bir çalı madı r.

De erlendirme, ö retmen ö rencilerin geli im düzeyi, gereksinme- leri, bunlara uygun ö renme etkinlikleri belirleme ve ö renme ortamı nı

düzenlemede yol göstericidir. Ölçme ve değerlendirme süreci, bir yandan öğrencilere kazandırmak istenen becerilerin hangi ölçüde kazandıkları nı belirlerken öte yandan da bu becerilerin kazandırmaması sırasında hangi amaç ve becerilerde yetersizlik, eksiklik ve yanlışları n ortaya çıkmasını belirler. Öyle ki öğretmen bu yetersizlik, eksiklik ve yanlışları saptayıp onları giderilmesi ve düzeltilmesine yönelik çalışmalar düzenler.

1. Gözlem
2. Sözlü sınav
3. Yazılı sınav
4. Test
 - I. Kısa yanıtlı testler;
 - II. Doğru – yanlış testleri;
 - III. Çoktan seçmeli testler;
 - IV. Ekleme testleri;
 - V. Zıtlama testleri;
 - VI. Kendini değerlendirme testi;
 - VII. Öğrenci başarılarını saptama testi;
 - VIII. Öğrenme eksiklerini saptama testi;
5. Ödev ve ev ödevleri;

ENGLISH

(2 hours per week, 18 weeks; 36 hours)

INTRODUCTION

The program of English language will emphasize the importance of experiencing language in context. Learners' background knowledge, skills and attitudes will be used as means of developing communicating abilities. As the learners develop communication skills, they also increase their linguistic accuracy and develop language learning strategies. In the English language program learners will acquire various kinds of knowledge, skills and attitudes about:

1. interpreting, expressing and negotiating meaning (communication).
2. Sounds, written symbols, vocabulary, structure and discourse (language).
3. Cognitive, socio-cognitive and meta-cognitive process (general language education).
4. Patterns of ideas, behaviours, manifestations, cultural artefacts and symbols (culture).

Acquiring the language incorporates communication skills such as listening, speaking, reading, writing, viewing and showing. Learners develop these communication skills by using knowledge of the language, including grammar, and culture, communication and learning strategies, technology, and content from other subject areas to socialise, to acquire and provide information, to express feelings and opinions. Knowledge of other cultures, connections to other disciplines, comparisons between language and cultures, and community interaction all contribute to and enhance the communicative language learning experience, but the communication skills are the primary focus of language acquisition.

AIMS

English as a foreign language will be introduced for the first time in the third grade of primary education in Kosova. The purpose of this early introduction in the school curriculum is to enable the students to reach a working language competence after completion of upper secondary education for both further education and career. Learning English as a foreign language throughout their pre-university education will enable learners to develop the knowledge, skills, and attitudes they need to communicate in English, in a variety of school, travel, leisure and job-related contexts. English as a foreign language will extend the cultural experience of pupils and will facilitate the integration of our society in the European integration processes.

The overall approach during the initial years of English language learning experiences will be focusing on the non-analytical aspect (learning as communication through interaction without in-depth study of linguistic elements). As they advance in their language experience and competence, the focus will shift towards more analytic approach, but always keeping a balance between the two.

In this grade, however, learners will be able to:

- a) **Participate** in various language experiences that will enable to engage in situations dealing with: (1) school, people around us, weather, animals, holidays and celebrations., (2) **understand** a series of simple oral and written statements in a controlled and structured context, and (3) **express** their thoughts by producing simple oral and written messages of a few statements in a controlled context.
- b) **Identify** the presence of English (speaking) individuals and groups and concrete facts about English cultures;
- c) **Understand** and **use** orally and in writing the sound – symbol system, vocabulary and word order in simple structures.

THE SCOPE OF GRADE THREE ENGLISH LANGUAGE CURRICULUM

COMMUNICATION		
Recognize and respond to familiar simple words		
Listening		
General Objective: Enable learners to build the language experience through listening and responding to simple structures		
Specific objectives	Suggested language activities	Attainment targets
<p>Learners should be able to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Listen to, enjoy and respond to nursery rhymes, songs, poems and short stories • Listen to instructions and directions • Listen and repeat words, phrases and short sentences modelled by the teacher • Understand basic information in simple familiar contexts and experiences; 	<ul style="list-style-type: none"> • Listen and repeat; • Listen and do; • Listen and guess; • Listen and draw; 	<p>Learners can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Listen and respond to simple classroom commands, instructions , directions and questions • Understand very simple phrases about themselves; • Understand very short simple words; • Understand familiar names, words, numbers, times;

Speaking General objective: Encourage learners to communicate using familiar words and simple phrases		
Specific objectives	Suggested language activities	Attainment targets
Learners should be able to: <ul style="list-style-type: none"> • Recognize and observe simple commands (look, listen, watch, and so on); • Identify items from a picture or the location of objects in the classroom; • Choose appropriate words to name and describe things that are familiar to them; • Use language to perform common social functions (introducing oneself and others, greeting others and saying good bye); • Retell familiar, poems, songs and short stories; • Ask and answer very simple questions about themselves. 	<ul style="list-style-type: none"> • Matching activities; • Role play; • Singing rhymes; • Present and share information 	Learners can: <ul style="list-style-type: none"> • Identify what they see and hear; • Try to describe very simple pictures; • Present information of personal interest • Share information on their feelings • Develop short simple dialogues about their family, friends, home, school; • Learn and recite (and sing) rhymes, songs and stories • Recognize and respond to familiar words and basic phrases concerning themselves and their families

<p>Reading and writing General objective: Enable learners to read and write familiar words and simple phrases</p>		
<p>Specific objectives</p>	<p>Suggested language activities</p>	<p>Attainment targets</p>
<p>Learners should be able to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Experience the reading process being modelled • Draw pictures and write about them (a name, a phrase, a sentence) • Draw pictures and write about feelings (love, fear, happiness) • Draw and write about things they like and dislike • Engage in shared reading • Copy familiar words, phrases and short sentences • Copy words from signs in the environment 	<ul style="list-style-type: none"> • Matching activities; • Role play; • Copy rhymes; • Who is who; 	<p>Learners can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Read very simple words and copy them; • Check their answers; • Write their first names and their family names; • Identify related words;

UNDERSTANDING AND USING ENGLISH		
Specific objectives	Suggested language activities	Attainment targets
<p>Learners should be able to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Recognize the sounds and spelling alphabet of English • Practice the pronunciation in various simple contexts • Recognize vocabulary common to their environment (e.g. the school, the community) • Understand the vocabulary to express themselves on topics such as: family, hobbies, interests, and so on • Use the knowledge gained from other subjects to understand notions of: shape, space, time movement, and so on; • Recognize some symbols of target language; 	<ul style="list-style-type: none"> • Rhymes and songs; • Match spelling and drawings; • Pronunciation of words; • Role playing; • Rhymes; 	<p>Learners can:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Understand and use the information given to complete a picture; • Spell and pronounce the familiar words; • Describe a person, object and guess what it is; • Use words associated with specific occasions (greetings, celebrations, seasons) ; • Recognize symbols and flags, holidays, habits;

GRADE THREE TOPICAL CONTENT

1. **My school**
 - My teacher and my friends
2. **My home**
 - My room and my family
3. **Numbers, Colours and shapes**
 - Numbers, shape and size
4. **Me and my body**
 - All about me
5. **Animals**
 - At the zoo
6. **Shopping**
 - Fruits, vegetables and clothes
7. **Seasons and activities**
 - Spring, Summer, Autumn and Winter

Note to the teachers: In order to achieve the targeted aims and objectives of **Grade three Curriculum**, and cover the topical content of **Grade three syllabus**, teachers should select teaching materials from course-book(s) (if available) and other sources which should primarily be age-appropriate, which means that they should be dedicated to **young learners**.

On the other hand, teachers should use supplementary materials according to the time available (pictures, posters, cassettes, CDs) and dedicated to the English language within the school curriculum, in order to suit their learners' needs and to meet the attainment requirements.

Although it is estimated that within a school year, approximately 9 content areas should be covered, it is the teachers' responsibility to plan the number of topical areas (units) and the composition of it, in accordance with the total amount of hours dedicated to English.

METHODOLOGY

The Communicative Approach and Task – Based Learning

The overall aim of the English Language Curriculum is to enable learners to communicate successfully. Successful communication means getting our message across to others effectively. The Communicative Approach to language learning aims at facilitating genuine interaction with others, whether they live in the neighbourhood, in a distant place, or on another continent.

In language learning, the attention of the learners may be focused on particular segments, or on the language as a whole. In cases when we want to focus learners' attention on particular segments, then a segment may be a grammatical structure (a tense), a language function (expressing gratitude), a vocabulary area (food and drinks), or a phonological feature (stress or particular sounds).

On the other hand, when attention is focused on the language as a whole, learners, through a wide range of language activities, use the language for practical and realistic purposes. In other words, they act as genuine users of the language. Participating actively in communicative language activities, they in fact play roles, simulate situations related to real life, and learn through personalisation. In the earlier stages of learning, learners should be allowed to use gestures, body language, facial expressions, mime, drawings and so on. When they *learn by doing*, they realise that language is a powerful means of communication and will use it as such.

Since communication basically means sending and receiving messages, learners should develop the four language skills, which are the core of communication. Development of *receptive skills*, that is *listening* and *reading* skills, will enable learners to receive messages and, depending on tasks they are expected to fulfil, select essential information. However, since language skills do not occur in isolation, but are normally integrated for communicative purposes, after having received a message, learners should be able to make decisions, and respond appropriately. In a situation which involves language, their response is a communicative function, which is performed by one of the *productive skills*-either by *speaking* or by *writing*.

The Learning - centred classroom

The objective of learning centred teaching is to make teachers aware of the importance of learner autonomy in the classroom. The teacher is required to do more preparation before the lesson, and less stand up teaching in the classroom. But it doesn't mean that the teacher should sit back and relax. The teacher has a role, to support and help learners. The learners learn more actively and with enjoyment. The environment requires a learning centred approach that relies on participant's share in the learning, and responsibility for furthering discussion. In all cases learners need clear guidelines and preparation for effective discussion participation.

The major aims, or set of aims will relate to the development of learning skills. Such aims may include the following:

- To provide learners with efficient learning strategies;
- To assist learners identify their own preferred ways of learning;
- To develop skills to negotiate the curriculum;
- To encourage learners to adopt realistic goals and a timetable to achieve these goals;
- To develop learners' skills in self-evaluation.

The use of the mother tongue in the classroom

Contrary to the principles of the direct method and natural approach in language learning, which favour exclusive use of the target language, excluding the mother tongue completely from the classroom, most recent approaches today suggest that the use of the mother tongue at particular stages of foreign language learning may prove useful.

While there is clearly a place for the mother tongue in the classroom, teachers should make efforts to keep the use of the mother tongue to a minimum. Instead of translating words and/or asking learners to translate, they should demonstrate, act, use simple drawings and/or pictures, explain, give simple definitions. If teachers readily intervene with translation, as soon as learners are provided with an 'equivalent' word or expression, as soon as their curiosity is satisfied, they may lose interest in that particular item. In consequence, the English word or expression is easily forgotten and cannot be easily recalled. This method is easiest for teacher and learner, but may be the least memorable.

Classroom Management

Good classroom management is essential to effective learning. The teacher not only has knowledge of his or her subject (English), but is also the manager of the learning process.

Strategies for classroom management

Classroom management should be thought of in two major parts: Proactive (preventative) and reactive (discipline). Proactive classroom management means establishing the right physical and psychological environment.

- The physical environment is the shape, size, seating arrangements, materials, and equipment in the classroom.
- The psychological environment refers to the emotional tone achieved in the classroom.

Successful classroom management involves not only responding effectively when problems occur, but preventing the frequent occurrence of problems. The most effective decisions in classroom management are based on a clear concept of the goals and intended outcomes that a teacher wishes to accomplish.

Rules and procedures for the organization of the classroom should be developed in conjunction with teaching strategies that help learners meet their personal and academic needs. The teacher should arrange seating and provide simple step-by-step instructions and check they have been understood.

Communication: If we accept that language is a vehicle for communication in class and not simply the content of the class, then teachers need to put the learners in situations where they need to communicate. Group and pair work (see further) can provide such situations.

Effective communication is the foundation for good classroom management. There are certain forms of communication skills that are beneficial in the classroom.

Monitoring : Often misbehaviour occurs because learners find "acting out" more interesting than a boring lesson or more rewarding than another experience. Learners may also misbehave when they are not involved in the learning activity, do not understand the task, or cannot

obtain assistance when it is needed. So the teacher should find useful techniques for responding to minor classroom disruptions.

How a lesson is taught

Quality of instruction is a key factor influencing learners' behaviour and achievement. Response to learner misbehaviour is most effective when it maintains or increases the learner's dignity and self-esteem and encourages the learner to be responsible for his or her own behaviour.

Therefore, the teacher should:

- Involve learners in evaluating their own work as well as the teacher's instructions;
- Vary the style as well as the content of instruction in order to address diverse learner learning styles;
- Relate materials to learners' lives whenever possible;
- Create anticipation, and use activities to catch learner interest or increase learner motivation to participate;
- Engage learner learning through cooperative group work, competitive teams, group discussions, debates, and role-playing.

In group and pair work learners are responsible for their behaviour, for organising the work in hand, they choose the language that is used, and have to collaborate with the others in the group in order to achieve the task.

Group work and pair work

Group and pair work go hand in hand with the communicative approach, and learning-centeredness.

- Increase the opportunities for learners to use the language;
- Improve the quality of learners talk;
- Allow greater potential for the individualisation of instructions;
- Promote a positive affective climate;
- Have been found to increase learners' motivation.

According to Long and Porter (1985) small group work in the language classroom provides the optimum environment for negotiated

comprehensible output. Group and pair work help to use class time more effectively, increase effective learner talking time and encourage cooperation between learners, their independence and responsibility for others.

The roles of both teacher and learners change according to what kind of grouping they are in. In the traditional lecture-style group the teacher controls both the content and the language that is used, s/he is active, taking the lead in the classroom and controlling the behaviour of the learners. The learners are receptive, following the teacher's lead and receiving the content of the message, possibly without really thinking actively about it.

Group work

Group work is based on the idea that learners can learn the language and information from each other. The principle of cooperative learning is basic to classroom education. It also allows the opportunity for teachers to help with individual problems, for stronger and weaker learners to work on their own and for more learners to get more practice. Group work can be used for problem solving activities, project work, consensus reaching, or information gap activities where more than two learners are involved.

Group work gives learners chances for greater independence as they work together without the teacher controlling every move. They take some of their own learning decisions, they decide what language to use to complete a certain task.

Pair work

Pair work is a specific kind of group work, usually used for doing oral or written exercises. The pairs may work together to produce the answers, or they may ask each other questions in turn.

Pair work is often quite outside learners' experience of school and so we need to train them in the routines of working together, guide them towards acceptable behaviour, give them the opportunity to practise the necessary skills, and make sure they know what we expect of them.

Pair work involves learners working in pairs simultaneously. The reasons for the use of pair work are similar to those of group work. Pair work allows more learners to get more practice. Learners working in

pairs are able to share ideas and help each other. Pair work is useful for dialogues and information gap activities, but it can also be used when working on grammar and vocabulary activities, or checking answers.

Teachers need to introduce pair work slowly and gently into classes, allowing the learners to get used to the idea of working more independently, and to develop the necessary skills.

Speaking and Listening

Speaking

Speaking is an interactive process of constructing meaning that involves producing and receiving and processing information (Brown, 1994; Burns & Joyce, 1997 in Harmer, 1998).

When we think about speaking, we mean the learners use any and all the language at their command to perform some kind of oral task. The important thing is that there should be a task to complete and that the learners should want to complete it.

There are three basic reasons why it is a good idea to give learners tasks which encourage them to use all the language at their command.

Rehearsal: getting learners to have a free discussion gives them a chance to rehearse having discussions outside the classroom. For example, having them take part in a role-play at an airport check-in desk allows them to rehearse such a real-life event in the safety of the classroom.

Feedback: speaking tasks where learners are trying to use all and any language they know provides feedback for both teacher and learners. Teachers can see how their class is doing and what language problems they are having whereas learners can find a particular kind of speaking and what they need to do to improve.

Engagement: good speaking activities can and should be highly motivating. If all the learners are participating fully-and if the teacher has set up the activity properly and can give useful feedback, they should get tremendous satisfaction from it.

	Teacher's Role	Learner's role	Possible activities
Level 1	<p>The teachers role is the same for all levels. It is marked by children's gradual movement from dependence on the teacher and other language users to increasing independence as a learner.</p> <p>The teacher will:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Be like role-model and involve herself/himself in different activities; • Guide learners and advice according to their needs; • Facilitate when needed, and have the role of co-learner. 	<ul style="list-style-type: none"> • S/he will memorise words, imitate the teacher and peers, take orders and respond. 	<ul style="list-style-type: none"> • Producing short sentences; • Singing a song in English; • Reading a text aloud; • Information gap (Describe and Draw).

Listening

Listening is basic to language learning. It is a fundamental skill for the improvement of spoken and written language. Listening is the first skill to develop when language is learnt. Listening is important because it helps in gaining spoken fluency. There are two types of listening situations in real life, non–interactive and interactive.

- non–interactive listening situations include listening to the radio, TV, films, lectures. In such situations we usually do not have the opportunity to ask for clarification, slower speech or repetition partner.
- interactive listening situations include face–to–face conversations, and telephone calls, in which we are alternately listening and speaking, and in which we have a chance to ask other participant(s) for clarification, repetition or slower speech.

There are two basic approaches to listening in the classroom: extensive and intensive.

Extensive listening or listening for gist (listening to an entire piece to gain an overall impression or understanding of what it is about).

Intensive listening or listening for detail (learners listen to the same piece with greater attention to detail).

	Teacher's Role	Learner's role	Possible activities
Level 1	<ul style="list-style-type: none"> • To motivate the learners; • To raise learner's interest; • To introduce and develop sounds of English; • To familiarise learners with some vocabulary; • To monitor; • To provide lots of exposure to comprehensible input; • To help and encourage learners; • To provide learners with regular listening; • Facilitator. 	<ul style="list-style-type: none"> • Try to understand meaning, not detail; • Understand and respond to simple instructions. 	<ul style="list-style-type: none"> • Listen and do; • Listen and guess; • Listen and draw.

Reading and Writing

Reading

Reading is a very important part of daily life. We read in order to obtain information which is presented in a written form. People read for:

- Specific purposes
- General purposes
- Pleasure

Reading for pleasure is very important because while reading novels or magazines we receive information. We can also acquire vocabulary and even grammar. At the end of level 2 learners should be able to know what the importance is of reading in English. One reason why learners sometimes fail to understand a text even when they know all the vocabulary is because they cannot link what they are reading to something they already know.

At this level it is very important that teachers give learners an opportunity to read material of their choice in English. For example,

some learners might enjoy reading a history textbook in English and then telling other learners what they have read.

Writing

The reasons for teaching writing to learners of English as a foreign language include reinforcement, language development, learning style and, most importantly, writing as a skill in its own right.

- Reinforcement: Learners often find it useful to write sentences using new language shortly after they have studied it;
- Language development: The mental activity we have to go through in order to construct proper written texts is all part of the ongoing learning experience;
- Learning style: Some learners are quick at picking up language just by looking and listening, but for many learners the time to think things through, to produce language in a slower way, is invaluable;
- Writing as a skill: Writing is a basic language skill, just as important as speaking, listening and reading. Learners need to know how to write letters, how to put a written reports together, how to reply to advertisements. They need to know some of writing's special conventions, for example punctuation and paragraph construction.

	Teacher's role	Learner's role	Possible activities
Level 1	The teacher will <ul style="list-style-type: none"> • Design the task; • Be a role-model; • Guide, coach, advise, facilitate the learners. 	<ul style="list-style-type: none"> • To copy the teacher, follow simple model. 	<ul style="list-style-type: none"> • Writing short sentences on a familiar topic; • Writing postcards; • Copying text.

Dictation

When learners know how to write, one way of encouraging listening is to set a dictation exercise. Here the learners have to write down exactly what the teacher reads out. It is also an exercise in spelling, pronunciation and punctuation. Dictation involves different kinds of mental processes. There is more time to think, to correct mistakes.

Teacher should tell the learners how many times the text will be read. It is important to read the text at least twice.

At the end of level 1, learners should be able to write a limited number of words about: greetings, numbers, families, colours, parts of the body, food and drinks.

Vocabulary

Vocabulary teaching and learning is central to learning English. Words have a central place in culture, and learning words is seen by many as the main task in learning another language.

According to Carter and Nunan (2001), knowing vocabulary actively and productively as well as receptively, means that we all understand many more words than we actually use in every day situations. Our active vocabulary is the use of words that we know and are able to use. Our receptive vocabulary is the set of words that we recognize and understand. A definition of learning a word depends crucially:

- on what we mean by a word;
- on how a word is remembered;
- over what period of time and what circumstances it can be recalled;
- and whether learning a word also means that it is always retained.

To answer all these questions, four things should constantly be involved such as: putting words in storage through the ear, through the eye, keeping words in storage, retrieving, and using them.

The processing of words at different levels is crucial to learning. The different levels include integration in the learning process of pronunciation, the visual shape of the grammatical structure and semantic patterns of the word.

A systematic approach to vocabulary teaching

A language teacher needs to find systematic ways of helping learners with the vocabulary. A systematic approach might devote lesson time to helping learners at each of the following stages of learning vocabulary when the learners:

- Meet new words and understand their meaning(s) and the ways they are used;
- Practise using the words;
- Find ways that help them memorize the words;
- Recall and use the words appropriately.

The teacher in the classroom can help learners understand the meaning by:

- Avoiding language more complex than the word s/he is trying to explain;
- Focusing on the most important usages;
- Using examples;
- Using teachers own and learner's knowledge and feelings to focus on what we understand by this word.

At level 2 they are beginning to read independently selecting simple texts and using a bilingual dictionary or glossary to look up new words. When reading on their own they are beginning to use context to work out what unfamiliar words mean etc.

1	Teacher's role	Learner's role	Possible activities
Level 1	<ul style="list-style-type: none"> • To recycle words appropriately; • To act or mime words; • To focus learners' attention on pronunciation. 	<ul style="list-style-type: none"> • To imitate, follow orders and respond; • To listen and pick up things correctly; • To match words and pictures. 	<ul style="list-style-type: none"> • Matching pictures to words; • Miming; • Listen, read and say.

The Role of Grammar

If we see language as a building, the words as building blocks or bricks, and grammar as the architect's plan, than we must admit that without a plan, even a million bricks do not make a building. Similarly, one may know a million English words, but if s/he does not know how to put them together, s/he cannot speak English (Sesnan, 1997).

In the light of this statement, the question is not whether to teach grammar or not, but *how* to teach it. We should consider which approach to adopt in teaching grammar, whether to teach form before meaning, or meaning before form, and what strategies and techniques to use in order to enable learners to put their knowledge of grammar into use and communicate effectively. It is the teacher's responsibility to estimate which approach would yield best effects at a particular stage of learning, or with a particular class.

	Teacher's role	Learner's role	Possible activities
Level 1	<ul style="list-style-type: none"> • To expose learners to particular language items; • To offer appropriate examples; • To provide opportunities for restricted use of language items; • To make activities playful and enjoyable. 	<ul style="list-style-type: none"> • Grasp the meaning of the language items; • Show readiness to participate in activities; • Practice language items in communicative activities. 	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstration; • Games; • Songs; • Magic tricks; • Drawing.

According to the findings of the authors mentioned above, at this level, learners should be able to recognize different word categories and put words into phrases. They may also be able to combine phrases in order to form sentences. They should be able to deal with both Yes/No questions and WH-questions. At this level, learners may be able not only to grasp the meaning of language items, but also to understand particular aspects of the language system. Developing their cognitive and meta-cognitive skills, learners should be able to understand and use the rules of grammar. Regardless of this, teachers should be careful, when discussing explicitly and explaining the grammar, not to overdo, that is not to lecture on grammar. Instead, they should demonstrate grammar through substitution tables, or drills incorporated within communicative activities.

Assessment and Evaluation

There are many reasons for assessing learners. Some of them are:

- to compare learners with each other;

- to see if learners have reached a particular standard;
- to help the learners' learning;
- to check if the teaching programme is successful.

Teaching means changing the learner. Teachers will always want to know how effective their teaching has been- that is, how much their pupils have changed.

This change can be in:

- The amount of English learners know;
- The quality of the English they use;
- Their ability to use English.

The general word for measuring the change is assessment. Naturally if we want to assess how much pupils have changed, we have to know exactly what they already **know** and what they can already **do**.

There are different types of assessment (or evaluation):

Self assessment (self - evaluation) relies on:

- The amount of effort expended in research;
- The amount of effort expended on initial organization;
- The amount of organization;
- The amount of effort spent on writing.

Group assessment (group - evaluation) can be done by:

- Evaluating individual learner progress within the group;
- Awarding group and individual marks.

This fosters cooperation among the learners, they promote higher achievement, greater motivation, and a more positive attitude towards the subject area and greater social skills.

Individual assessment (evaluation) is more readily accepted by learners, shows learners activity, his/her participation level in the group activity, willingness to respect the viewpoints of others.

Combination of group and individual assessment - the group component may foster the spirit of cooperation, and the individual component may permit the recognition of individual contributions.

The use of work samples, portfolios and projects. These folders or portfolios may be used to collect samples of a range of learners' work over the course of a term or a year. All these may reflect the learners' overall development and show learners' progress.

If teachers want to find out how effective their teaching has been, or if they want to evaluate the learners' progress the tests are used. Tests are conducted in class by the teacher. They measure the results of learners' performance. Teaching and testing always go hand-in-hand. Questions are often asked to check if the learners have understood what has been said. Equally, they may be asked to find out whether a particular point needs to be taught. We instinctively know why we ask a question: whether it is to teach or to test something.

Some major reasons for testing are:

- To diagnose learners' standard on arrival;
- To measure learners' progress;
- To find out how much pupils have learned;
- To find out the quality of learning;
- To find out how many of the class have learned what they were supposed to learn;
- To motivate pupils;
- To show the teacher what to teach next.

There are different kinds of tests, such as:

- **Proficiency tests** to examine a general standard in ability, regardless of the teaching programme;
- **Achievement tests** that examine whether learners can do what they have been taught, either by testing specific syllabus items or general objectives;
- **Placement tests** are a mixture of the above two, depending on what criteria we use to place the learner;

- **Diagnostic tests** use **proficiency** or **achievement tests** to analyse strengths and weaknesses in the learner or the teaching programme itself.

We see **evaluation** as wider than testing. Testing may be a successful tool in evaluation, but we also think there are other criteria for assessing someone's performance. Evaluation is not limited to numbers or just giving learners marks. Instead of trying to count or measure learner's ability to make useful contribution to the class, we can simply judge whether s/he makes a contribution or not, and sometimes we will have to justify, negotiate, and possibly modify our opinions.

Evaluation looks for illumination: How did you learn that? Why did you learn that? This means that we are doing something **with** the learner, rather than **to** the learner. By asking these questions, we will learn a lot of extra information, such as:

- What the learner thinks s/he is learning;
- What the learner thinks is easy / difficult;
- What the learner enjoys / hates doing in the class;
- Where the teaching programme and the learner don't meet;
- Where the teaching programme need re-designing.

With the evaluation we are trying to help the learner to learn, so it is not an assessment, in fact it is aid to learning. In other words, we can use assessment procedure to develop and improve, not only the learner, but also the teaching programme and even the school.

Band Descriptors for Assessing Language Skills

Band	Listening	Speaking		Reading	Writing
		Fluency	Accuracy		
5	Can understand all the message	Does task very well. Little or no hesitation	Good pronunciation, use of vocabulary and grammar	Can understand all the text	Work is well organised. Good punctuation. Few or no mistakes
4	Can understand most of the message	Does the task well. Some hesitation	Good pronunciation, vocabulary and grammar. A few mistakes	Can understand most of the text	Work is mostly well organised. Good punctuation. A few mistakes
3	Can understand some of the message	Does the task adequately. Quite a lot of hesitation	Pronunciation, vocabulary and grammar are adequate. Quite a lot of mistakes but it is possible to understand the learner	Can understand some of the text	Some problems with the message and/or punctuation and/or organisation, but it is possible to understand the message
2	Can understand a little bit of the message	Does not do the task adequately. A lot of hesitation	Pronunciation, vocabulary and grammar are limited. It is difficult to understand the learner	Can understand a little bit of the text	Problems with the message and/or punctuation and/or organisation. It is difficult to understand the message
1	Can understand very little of the message	Is not really able to do the task at all	Very hard or impossible to understand the learner.	Can understand very little or none of the text	Significant problems with the message and/or punctuation and/or organisation. It is almost impossible to understand the message

The table above sets out bands which describe levels of achievement in the four skills. This band descriptors are intended to apply to specific tasks (e.g. listening to a story, talking about a picture, reading about an invention, writing a letter), as an aid to the teacher and learner in assessing performance. It is of course perfectly possible for a learner to perform to different bands of achievement for different task and different skills.

MATEMATİK

(haftalık ders sayısı 5, yıllık toplam 90 ders saati)

GİRİŞ

XXI. yüzyılda matematik eğitimi yalnızca doğa olaylarını tanımlama ve teknikte de il insan olunun mantıklı, eleştirel ve estetik düşünme duygularını geliştiren niteliklere sahip insan yetiştirilmede her geçen gün daha büyük önem taşımaktadır. Başka sözlerle matematik eğitimi ya da adımları dünyada çok büyük önem verilmektedir. Matematik eğitimi insan oluna karşılaştığı doğa olaylarını doğru ve mantıklı olarak anlamasına, hayatta ve toplumda karşılaştığı birçok problemin çözümünde kolaylık sağlar. Bu nedenle matematik eğitimi genel olarak çok yönlü öğretim, eğitim ve bilgi edinme açısından çok önemli bir derstir. O halde matematik dersi öğretim ve eğitiminin genel olarak en önemli derslerinden biridir diyebiliriz.

Matematik öğrenme öğrenenler:

- öğrenme, yapıcılık, mantıksal ve eleştirel düşünme gücünü geliştirir; ayrıca matematik dersine karşı pozitif, estetik ve soyut duygularını geliştirir.
- sayıları ve sayılarla yapılan cebirsel işlemleri, büyüklüklerin ve geometrik cisimlerin karşılaştırmasını öğrenmekle, yaratıcılık ve uyumlu düşünme güçlerini geliştirir.
- moral ve sosyal açıdan önemli bir görüş sahibine, pozitif düşünmeye doğru anlatımlar isteyen sonuçlara ve bululara ulaşırlar. Öğrenciler matematik dersini çalışarak kültürünü eleştirel düşüncesini geliştirmekle farklı düşünceleri de öğrenirler.
- matematik dersinde edindikleri bilgi ve becerileri diğer derslerde ve ilerdeki eğitim yıllarında kullanabilmeleri gerekir.
- matematik bilimi tüm doğa bilimlerinin esasını meydana getirdiğini söyleyebiliriz. Bu nedenle matematik çalışarak öğrenenler diğer dersler için sağlam bir temel oluşturur.

Ö renciler birinci ve ikinci sınıfta matematik dersinde küme kavramını, bağıntıları, sayılar ve geometri in esas kavramlarını öğrendiğinden üçüncü sınıfta söz konusu bilgilerini geliştirmeleri gerekir. Üçüncü sınıfta matematik müfredat programı, birinci ve ikinci sınıfta müfredat programının içerik bakımından geliştirilmiştir. Birinci ve ikinci sınıfta olduğu gibi öğretmen öğrencilerin benzerlik, şekillerin farklılıkları, oranları ve kıyaslama yapabilme becerilerini geliştirmeleri gerekir. Öğretmen, mümkün olduğu kadar öğrencilerin, problemleri kendi kendilerine çözmelerine olanak vermeli, gerekmedikçe müdahale etmemelidir. Ancak öğrenciler herhangi bir zorlukla karşılaşmadıkça onlara yardımcı etmemelidir. Tüm bu nitelikleri öğrencilerin kavrayabilmeleri ve benimsemeleri için öğretmen bir çok yeni metod kullanması gerekir.

UZAK HEDEFLER

İkinci sınıfta üçüncü sınıfta müfredat programının hedefleri aşağıda verilmiştir.

Öğrencilerin:

- hayal, bilgi edinme, dikkat ve düşünme geliştirir.
- düşüncelerini açık ve kesin olarak geliştirir.
- açık fikirli bağımsız çalışmada, işbirliğidir ve kendi başına fikir üretir.
- edindikleri bilgileri günlük yaşamda farklı alanlarda uygulayabilmeleri gerekir.
- edindikleri bilgileri matematikte ve diğer derslerde ayrıca eğitim üst düzeylerinde kullanabilme becerileri kazanabilmeleri gerekir.

GENEL HEDEFLER

İkinci sınıfta ikinci sınıfta müfredat programının genel hedefleri aşağıda verilmiştir.

- 1 – 1000'e kadar sayılarla yapılan toplama, çıkarma ve bölme işlemleri yapabilmeleri ve sayı ekseninde gösterebilmeleri;
- Matematik dersinde edindikleri bilgi ve becerileri günlük yaşamda karşılaşılan problemlerin çözümünde uygulayabilmeleri;

- Basit sayısal e itlik (denklem) ve e itsizlikleri çözebilmeleri ve somut problemlerin çözümünde uygulayabilmeleri;
- Düzlemde üçgen, dörtgen, be gen ve altı genin gibi farklı geometrik cisimlerin alanlarını , kö e, ayrı t sayılarını ve açı larını ayı rt edebilmeleri;
- Küp, dikdörtgen prizma ve piramit gibi farklı düzlemsel geometrik cisimlerin yan yüzlerini, ayrı tlarını ve kö elerini ayı rt edebilmeleri,
- Cetvel ile farklı çizgi ve geometrik cisimleri çizebilmeleri,
- Uzunluk ölçü birimlerini (m, dm, cm); kütle ölçü birimini kilogram (kg); zaman ölçü birimlerini ve euro (€) para birimini bilmeleri;
- Basit verileri özelliklerine göre sı nı flandı rmalarını yapabilmeleri gerekir.

3. SINIF ÜN TELER VE SÜRELER			
KATEGOR	ALT KATEGOR	ÖNGÖRÜLEN DERS SAAT	(%)
1. Kümeler	Kümeler	8	8,8
	Ba ı ntı lar		
2. Aritmetik ve cebir	1000' e kadar do al sayı lar	51	56,6
	1000'e kadar do al sayı larla yapı lan i lemler		
	E itlik ve e itsizlikler		
3. Geometri ve ölçme	Do rular	23	25,5
	Geometrik ekiller		
4. Verilerin i lenmesi	Verilerin i lenmesi	8	8,8

DERS ÇERÇELER VE KAZANIMLAR

Kategoriler	Alt kategoriler	Ders içeri i	Kazanı mlar
1. Küme ve ba ı ntı lar	1.1. Kümeler 1.2. Ba ı ntı lar	<ul style="list-style-type: none"> • Kümelerin “tı rnaklı ayrıç” içinde ve tablo halinde gösterimi; Kümelerin elemanları nı n okunması . • Alt küme kavramı . • Fonksiyon. 	Ö renciler: <ul style="list-style-type: none"> • kümeyi “tı rnaklı ayrıçlar” ve tablo halinde gösterebilmeleri, • Kümelerin alt kümelerini özelliklerine göre yazabilmeleri, • Fonksiyon kavramı nı anlamaları ;
2. Aritmetik ve cebir	2.1. 1000’e kadar do al sayı lar 2.2. 1 - 1000’e kadar sayı larla yapı lan i lemler ve özellikleri 2.3. E itlik ve e itsizlikler.	<ul style="list-style-type: none"> • 1000’ kadar sayı ları anlamları okuyabilmeleri ve yazabilmeleri; • 100’e kadar sayı ları n kar ı la tı rması ve sı ralaması (<, =, >) i aretleri ve sayı ekseninde gösterimi; • onluk birimleri (birlikler, onluklar ve yüzlükler) • 1000’e kadar sayı larla yapı lan eldesiz (onluk ve yüzlük bozmadan) toplama ve çı karma i lemi • 1000’e kadar sayı larla yapı lan eldeli (onluk ve yüzlük bozarak) toplama ve çı karma i lemi • Tablo dı ı çarpma i lemi. Çarpmanı n de i me ve birle me özelli i; iki rakamlı 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 – 1000’e kadar sayı ları n yazı lması nı do ru ve tam olarak okuyabilmeleri ve yazabilmeleri; • 1 – 1000’e kadar sayı larla yapı lan eldesiz toplama ve çı karma i lemini; • 1 – 1000’e kadar yapı lan eldeli (onluk ve yüzlük bozarak) çı karma i lemi; • 1 – 1000’e kadar sayı ları , sayı ekseninde sı ralayarak ve (<, = >) i aretlerini kullanarak sı ralaması nı yapabilmeleri; • Bir basamaklı ve bir basamaklı ile iki basamaklı sayı larla yapı lan “yan yana” ve “al t alta” çarpma i lemini yapabilmeleri;

		<p>sayı ları n bir rakamlı sayı larla çarpı mı ; bir rakamlı sayı ları n üç basamaklı sayı larla çarpı mı .</p> <ul style="list-style-type: none"> • $a = b$ ve $b = a$ ekindeki e itliklerin çözüümü. • Tablo dı ı bölme i lemi;böme i leminin **** özelli i; iki ve üç basamaklı sayı ları n bir basamaklı sayı larla bölümü. • Rasyonel sayı lar. Bir bölü iki • (yarı m), bir bölü üç, iki bölü üç, üç bölü dört ve dört bölü dört ekindeki $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{2}{3}, \frac{3}{4}, \frac{4}{4}$ kesirler. Aynı kesri gösteren kesirler $(\frac{1}{2}, \frac{2}{4}, \frac{3}{6})$ Kesirlerin sayı ekseninde gösterilmesi. 	<ul style="list-style-type: none"> • ki basamaklı sayı nı n bir basamaklı sayı ya bölme i lemini yapabilmeleri; • Bir bütünü n e parçaları nı gösteren kesirleri $(\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{2}{3}, \frac{3}{4}, \frac{4}{4})$ ve aynı sayı sal de erleri gösteren kesirler $(\frac{1}{2}, \frac{2}{4}, \frac{3}{6})$ anlamları ; • Kesirleri sayı ekseninde gösterebilmeleri; • $a = b$ ve $b = a$ ekindeki e itlikleri çözebilmeleri ve basit metinli problemlere uygulayabilmeleri.
<p>3. Geometri ve Ölçme</p>	<p>3.1. Do rular 3.2. Geometrik ekiller 3.3. Ölçme</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dik ve paralel do rular. • Kır ık ve kapalı çizgiler olarak çokgenler. Üçgenin, dörtgenin, be genin ve altı genin kö e ayrı t ve açı lar sayı sı . • Çokgenlerin alanları .Üçgenin, dörtgenin, be genin ve altı genin alanı .Çokgenlerin kö eleri, ayrı tları ve açı ları . • Geometrik cisimler. Küp, dik dörtgen 	<ul style="list-style-type: none"> • Do ru parçası ve do ru arası ndaki farkı , kır ık çizgiden do ru parçaları ta ı yarak ayı rt edebilmeleri; • Dik ve paralel do ruları ayı rt edebilmeleri; • Üçgen, dörtgen, be gen ve altı genleri ayrı ca söz konusu geometrik ekillerin alanları nı , kö elerini,

		<p>prizma, piramidin yan yüzleri, ayrı tları ve bunları n kö eleri - açları</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geometrik ekillerin e likler. • Uzunlukları n ölçülmesi m, dm ve cm ölçü birileri. • Kütlelerin ölçülmesi. kg, hkg ve dkg ölçü birimleri. 	<p>ayrı tları nı ve açları nı ayı rt edebilmeleri;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cetvel ile çokgenlere in çevre uzunlukları nı hesaplayabilmeleri; • Kübü, dikdörtgen prizmayı piramiti ayrı ca bunları n ayrı t sayı ları nı ,yan yüzlerini ve kö elerini • (açları nı) ayı rt edebilmeleri; • E geometrik ekilleri ayı rt edebilmeleri;
4. Verilerin i lenmesi	4.1. Verilerin i lenmesi	<ul style="list-style-type: none"> • Verilerin tablo olarak gösterilmesi; • Verilerin tablolardan okunması • Basit kombinasyon i lemleri 	<ul style="list-style-type: none"> • Verilerin cetvel ve sütun grafiklerle göstermeleri ve okuyabilmeleri; • Basit kombinatorik problemleri çözebilmeleri gerekir.

METODOLOJİK YÖNERGELER

Okullardaki matematik eğitimi öğrencilerin matematik dersine karşı olumlu tutumunu, estetik düşüncelerini artırarak, akademik gelişimlerini destekleyecek nitelikte bir ortam yaratmalıdır.

- Birinci sınıf matematik dersi, özellikle soyut ve kavramsal açıdan olmamalıdır. Çünkü matematik dersi özde anlam ve bağlantıların açıklanmasından soyut bir kavramdır. Öğrencilere matematik konuları verilirken oyun ve deneylerden yararlanılmalıdır. Öğrenciler matematik dersinde edindikleri bilgi ve becerileri günlük hayatta karşılaştıkları problemleri çözmeye kullanabilecek düzeyde olmalıdır.
- Matematik konuları önkoşullu bir yapıya sahiptir. Matematikteki konuların bir kereden tümüyle anlamak mümkün olmadığından öğrenciler matematik dersine ait bilgileri kademe kademe geliştirmek zorundadır. Matematikte herhangi bir kavram, onun önkoşullu durumundaki diğer kavramlar kazandıktan sonra verilemez. Küçük, küçük matematik konuları birleştirilerek önkoşullu durumundaki diğer kavramları kazandırmak iyi bir yoldur. Bu şekilde matematik bilgileri daha kolay benimsenir, pekiştirilir ve önkoşullu durumundaki matematik kavramları için bir ön hazırlık gerçekleşir.
- Özendirme matematik dersinin öğrenme anahtarıdır. O halde öğrencilere çalınmalı ve kazandırmak için onları sistematik bir şekilde özendirmek ve çalımlarında süreklilik kazandırmak, öğretmenin becerisine bağlı bir işlemdir. Söz konusu özellikler öğrencilerde mantıksal düşünmeyi hızlandıırır.
- Üçüncü sınıf öğrenciler sayılarla yapılan işlemleri, sayıları sayı do rusunda göstermelerini kavramaları ve daha iyi benimsemeleri gerekir. Öğrenciler arasında zekâ açısından farklılıklar olabilir. Bu nedenle öğretmen öğrenciler arasındaki ferdi farklılıkları ortadan kaldırmak için yöntemler aramalıdır. Öğrenciler arasındaki zekâ bakımından ferdi farklılıkları gidermek için bireysel ve küçük gruplarla çalışmak zorundadır.
- Öğrenciler farklı yöntemlerle çözülen problemlerin çözümüne özendirmek gerekir. Öğrencilere problemlerin bir kaç çözüm yolu verilmelidir. Matematik dersinde edinilen bilgi ve becerileri, öğrenciler her zaman günlük hayatta uygulayabilir durumda olmalıdır. Matematik eğitiminin amacı problemlerin çözümlerini meka-

nik olarak de il, konuları nı benimseyerek nitelikte olmalı dı r. Bu ekilde ö renci matematik e itiminin öneminin anlamı olacaktı r.

- Matematik ö retmeninin amacı ö renmenin mekanik etkenlerini ya da maddenin esas özelliklerini benimsemek için rutin özellik kazanmak de ildir. Matematik e itiminin amacı ö rencilerin edindikleri bilgi ve becerileri her zaman kullanabilecek duruma gelmeleridir.
- Ö renci her zaman ya ı na uygun olan matematik problemleri çö zerek zekâsı nı geli tirir ve bir adı m ö nde hareket eder.

Matematik ö retmeninin ba arı sı yukarı da belirtilen metodolojik yönergelerden ba ka e itimin gerçekte ti i ortamda ba ka uygulanan matematik e itim sistemi, iyi ders kitapları , ö retmenlerin iyi e itimli olmaları ve kullandı kları ö retim tekniklerini yakı ndan ilgilendirir.

DE ERLEND RME

De erlendirme, e itim etkinliklerinin ayrı lmaz bir parçası dı r.

Ö retmen ö renci ba arı sı nı de erlendirmede öncelikle programla belirtilen amaçlara ne derece ula tı ı , ba ka sözlerle, davranı ları n ne kadarı nı kazandı ı nı n saptanması i lemidir. Bu çalı maları n sonunda, ö renci ba arı sı de erlendirilir.

Ö rencilerin davranı düzeyleri

Ö rencilerin davranı düzeyleri genel olarak üç basamakta de erlendirilir.

1. basamak – Ö renci ba arı sı nı de erlendirmede öncelikle ö rencinin programda belirtilen amaçlara ne derece ula tı ı nı n saptanması dı r. Ö renciler geçilen derslerin benimsenmesinde ön görülen alt sını r % 40 olmalıdır. Söz konusu düzeye sahip ö renciler, sını rlı sayı da matematik yöntem kullanarak ve ö retmenin yardımı ile her zaman matematik problem ve konuları nı n açk klaması nı yapabilen ö rencileri kapsar.

2. basamak – Burada dersleri benimseme sını rı %50 - % 80 arasında de i ir. İkinci basamak bilgisine sahip ö renciler matematik problem ve konuları nı ö retmenin sını rlı yardımı ve çok olmayan matematik yöntem ve hatalarla çözebilen ö rencileri kapsar.

3.basamak – Burada derslerin benimsenmesi % 80'in üzerindedir. Bu düzeydeki öğrenciler en yüksek bilgi düzeyine sahip olan öğrencilerdir. Üçüncü basamak bilgisine sahip öğrenciler, matematik problem ve konularını farklı matematik yöntemlerle çözer, problemlerin analizini yapar, verilerin değerlendirilmesini ise çok yüksek bir düzeyde mantıklı, açık ve süreklilik içinde başarımlı olarak yaparlar.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SÜRECİ

Ölçme ve değerlendirme süreci programda öngörülen amaç ve kazanımlara uyum içinde yapılması önerilir. Ölçme ve değerlendirme işleminin amaçlarına ve öğrenim gerçeklerine uygun olmalıdır. Öğrencilerin bilgi başarımlı değerlendirilmesinde aşağıda belirtilen elemanlar ile saptanabilir.

- Sözlü yanıtlarının değerlendirilmesi;
- Sınıftaki etkinliklerin değerlendirilmesi;
- Grup çalışmaları sırasında yardımcı maddelerin değerlendirilmesi;
- Ev çalışmalarıyla değerlendirilmesi;
- Belirli konular için test değerlendirilmesi;
- Ünite sonundaki test değerlendirilmesi;
- İlk yarıyılda sonundaki test değerlendirilmesi;
- Yılı sonundaki test değerlendirilmesi vb.

Yılı sonunda öğrenciye yıllık not verilirken değerlendirmelerin ortalaması alınmalıdır.

- Sözlü değerlendirme % 25
- Test değerlendirilmesi % 50
- Sınıftaki etkinliklerde değerlendirilmesi % 15
- Ev çalışmalarıyla değerlendirilmesi % 10

Dersler arası ilişkiler

İkinci sınıf matematiğinde aşağıdaki derslerle yakınlığı vardır.

- **Ana Dili** – Matematik anlatımlarının konuşma diline “Çevirisi”.
- **Güzel Sanatlar** – Düz, eğri, açık, kapalı eğrilerin ve çeşitli geometrik şekillerin çizimleri;
- **Beden Eğitimi ve Spor** – Uzayda yönlendirme (önde - arkada ve sağ - sol ve hareketler; yüksek atlama vb. çeşitli ölçme işlemleri;

- **El i i** – Kartondan, kili boya ve plastik macundan çe itli geometrik cisimlerin yapı mı vb.

Uyarı : Üçüncü sı nı f müfredat programı ndan a a ı daki dersler çı karılmı tır.

1. 10000' kadar do al sayı lar dördüncü sı nı f programı na aktarı lı r.
2. Uzunluk ölçü birimlerinden (1000'den büyük sayı ları n ö renilmedi inden) kilometre ölçü birimi çekilmi tir.
3. Geometrik cisimlerin modelleri dördüncü sı nı f müfredat programı na aktarı lı r.
4. Do ruları n düzlemde kar ı lı klı durumları be inci sı nı f müfredat programı na aktarı lı r.
5. Alan ve hacim kavramları be inci sı nı f müfredat programı na aktarı lı r.
6. Bir sayı sı nda büyük kesirler ve kesirlerin kı yaslanması dördüncü ve be inci sı nı f müfredat programı na aktarı lı r.

Yeni konular:

1. Verilerin i lenmesi
2. Çokgenlerin – geometrik cisimlerin alanları arası ndaki farklar göz önüne alı nı r.

NSAN VE DO A

(haftalık ders sayısı : 1,
yıllık toplam: 36 ders saati)

G R

nsan ve Do a dersi fen bilimlerinden biyoloji, kimya, fizik ve coğrafyayı kapsayıp, üçüncü sınıftan itibaren okutulmaya başlar. Öğrenci, kendini çevreleyen çevre, maddi zenginlikler, cisimler, insanın bu varlıklar arasındaki yeri ve rolü, insanın sürekli enerji kaynağı gereksinimi ve çevreyi koruma bilgilerini edinir.

UZAK HEDEFLER

nsan ve Do a dersi hedefleri aşağıdaki gibidir:

- Do ayı, doğadaki cisimleri, yarımsal çevre ve korumasını tanıma becerisini geliştirebilme.
- Fark etme, ölçme, doğaya yasalarına uygun sonuçları bulma, doğaya yasaları arasındaki ilişkiyi kurma, somut problemleri çözmede başarılı hareket etme becerisini geliştirebilme.
- Öğretmeni ile okulda ve dışarıda işbirliği yapabilen, öz eleştirel ve dengeli, yarımsal süreçleriyle karşı karşıya gelebilecek sağlıklı ilişkiler kurabilme.

GENEL VE ÖZEL HEDEFLER

Öğrenci:

Bilgi açısından:

- cisimleri, boyutlarını ve konumunu öğrenebilme
- cisimlerin yapısını (saf madde ve karışımlar) ve dönüşümlerini öğrenebilme
- (madde ve cisimlerin) özelliklerini, hareketini öğrenebilme
- yarımsal süreçleri, canlıların yapısını ve ilişkilerini öğrenebilme.

Anlama açısı ndan:

- cisimler arasındaki (mekanik ve manyetik) etkileşimi anlayabilme
- canlı varlıklar ile çevre arasındaki etkileşimi anlayabilme
- Dünyanın, kendi eksenini ve Güneş etrafında dönmesi sonucu gündüze, ve mevsim değişimliklerini anlayabilme
- insan sağlığı için beslenme ve temizliğin önemini anlayabilme
- madde ve enerji dönüşümlerini anlayabilme.

Uygulama açısı ndan:

- günlük yaşamda beslenme, temizlik ve sağlık maddelerini kullanabilme
- sıcaklık ölçmek için termometreyi kullanabilme
- ekil, harita ve çizimler kullanabilme
- edinilen yaşamı çevreyi koruma bilgilerini uygulayabilme

Analiz açısı ndan:

- çeşitli maddelerin yapılarını çözümleyebilme
- enerji kaynaklarını çözümleyebilme

Sentez açısı ndan:

- birden fazla maddeyi karıştırıp, farklı özelliklere sahip yeni maddeler elde edebilme

Değerlendirme açısı ndan:

- insan yaşamı ve etkinliklerinde doğanın önemini değerlendirebilme
- yaşamı çevre korunmasında insanın rolünü değerlendirebilme

DERS ÇERÇEVE PLANLAMASI**Haftalık ders saati: 1, yılda toplam 18 hafta**

Kategoriler	Alt kategoriler	Ders sayıları	% oranı
I. Canlı varlıklar ve yaşam süreçleri	1. Canlı varlıkların özellikleri 2. Bitkiler ve hayvanlar 3. Canlılar ve çevre	7	38.88
II. Madde ve enerji	1. Madde ve özellikleri 2. Madde dönüşümleri	4	22.28
III. Fiziksel süreçler	1. Kuvvet ve hareket 2. Elektrisite, manyetizma ve ışık	4	22.28
IV. Yeryüzü ve uzay	1. Yer, Güneş, Ay ve Planetler	3	16.66
Toplam		18	100

Kategori	Alt kategori	Ders içeri i	Kazanı mlar	Dersler arası ili ki
I. Canlı lar ve ya amsal süreçler	I.1. Canlı ları n özellikleri	<ul style="list-style-type: none"> • Do a canlı ve cansız olmak üzere iki kısımdan oluşur. Canlı ve cansız do a arasında benzerlik ve farklar mevcuttur. • Bitkiler (kök, gövde, yaprak, çiçek, tohum, ürün) gibi yapısal özelliklere sahip olup, kendi yaşamsal gereksinimlerini karşılarlar. • İnsan ve hayvanların, doayı algılayabildikleri beş duyası vardır. • İnsan ve hayvan vücudu için yaşamsal öneme sahip iskelet, kas, yürek, kana ve akciğer gibi organlar mevcuttur. • İnsan vücudunun normal gelişimi için beslenme ve fiziksel etkinliğe 	<p>Örenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Canlı ve cansız do a (su, hava, toprak, ışık, bitki ve hayvanlar) özelliklerini karşılaştırır. - Çiçek, tohum, ürün, kök, gövde ve yaprağın temel fonksiyonlarını açıklar. - İnsan ve hayvanların beş duyasını adlandırır, fonksiyonlarını açıklar - İnsan organizmasını normal hâlinde kas, kemik, kan, yürek ve akciğerlerin rolünü açıklar. - İnsan vücudunun doğru gelişiminde beslenme çeşitliliği ile bedensel etkinliğin ve beslenmede diğlerin rolünü açıklar. - İnsan, kurbağa ve kelebeğin yaşamsal süreçlerini karşılaştırır - Bitkilerde, yapraktan ürüne kadarki süreçte olan değişimleri belirleyip açıklar - Orman gibi bir yaşamsal çevrenin canlı ve cansız kısımlarını fark eder. - Karakteristik orman bitki ve hayvanlarını sayar. - Orman bitkilerinin kendilerine ve diğer canlılar için besin ürettiklerini; bazı 	Canlı vücutları ve kaslarını çizim ve boyanmasında resim dersi. İnsan nabzını ve uzunluğunu ölçmede matematik dersi vb.

	<p>I.2. Bitkiler ve hayvanlar</p> <p>I.3. Canlı lar ve çevre</p>	<p>gereksini vardı r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ya amları boyunca insan, hayvan ve bitkiler sürekli de i imlere u rarlar. • Ormanda çe itli bitki ve hayvanlar birbirlerine ve orman artları na ba ı mlı olarak birlikte ya arlar • nsan, gözle görülmeyecek kadar küçük canlı ları sebep oldukları hastalı klara maruz kalabilirler. 	<p>hayvanları n yalnız bitkilerle, di er bazı hayvanları n ba ka hayvanlarla, bazı hayvanları n da hem bitkilerle hem hayvanlarla beslendiklerini açı klar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Çe itli insan hastalı kları na gözle görülmeyen küçük canlı ları n (mikropları n) sebep oldu unu ve bu canlı ları n insandan insana, hayvandan insana ve kirli su ile besinle bula abilece ini açı klar. - Bazı bula ı cı hastalı kları n ya am boyunca tek bir defa bula abilece ini, bula ma nı n önlenmesinin a ı ile önlenebilece ini açı klar. 	
<p>II. Madde ve Enerji</p>	<p>II.1. Madde ve Özellikleri</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Madde ve Sı mı flandı rı lması ; Ya amsal Zenginliklerin Kayna ı Olarak Yeryüzü (Ö rencini her gün kar ı la tı ı madde ve ürünler) • Su ve Hava (Su ve havamı n do adaki yaygı nlı ı , özellikleri, 	<p>Ö renci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Duyularla maddeler arası ndaki fark ve benzerlikleri belirler. - Su, cam, odun, metal, plaselin, ka ıt, eker, ya gibi çe itli maddeleri isimlendirir. - Toprakta elde edilen ve günlük ya amda kullanılan besin, yakı tlar, mineraller, odun, su, de erli ta ları vb. söyler - Do a, teknoloji ve ya am için mecburi madde olarak suyu açı klar - Suyun özelliklerini, do adaki hareketini 	<p>El i i (ka ıt ve kartondan yapı lan modeller, gı da ürünleri, çe itli maddelerin tehlikesi, ate , elektrik akı mı , çevre kirlili i vb.)</p> <p>Resim (model ve</p>

		kullanımı ve bunların ya amsal fonksiyonları)	(buharla ma, yo unla ma, donma ve ya ı lar) açı klar. -Çe itli maddelerin sı caklı larını termometre ile belirler. -Su ve çevrenin kirlenmekten korunması nda insanın rolünü ve tutumunu de erlendirir. - Bizi çevreleyen ama görünmeyen fakat çe itli ekillerde varlığı nı hissetti imiz (solunum, yanma süreci, rüzgara kar ı yürüme) gaz haldeki havayı açı klar - Havanın ya am için önemini (solunum, yanma, bitkilerin geli im süreçleri ve sanayideki kullanımı) de erlendirir	renklerin farkları) Hekimlik ve sa lık (bireysel temizlik, ilaçları n korunması , kullanımı ve son kullanma tarihi)
II. Madde ve Enerji	II. 2. Madde Dönü ümleri	<ul style="list-style-type: none"> • Beslenme ve Temizlik Maddeleri ve Enerji Kaynakları (Günlük beslenme ve temizlik madde veya ürünleri, Enerji temel kaynakları ve kullanımı) 	Ö renci: <ul style="list-style-type: none"> - Beslenme ana maddelerini (ekmek, tahı llar, et, balık, süt ürünleri, eker, bal, tereya ı , sı vı ya lar, meyveler, sebzeler, vitaminler ve mutfak tuzu) - Sebze ve hayvansal besinleri ayı rt eder - Do al ve i lenmi (suni) gı daları belirler - Sa lık korunması nda temizlik malzemelerinin önemini de erlendirir. - Zehirli maddeler (asitler, beyazlatıcı lar, dezenfektanlar, deterjanlar, pestisidler), yanıcı maddeler (alkol, mazot, benzin, propan-butan gazı) ve patlayıcı larını 	

			<p>(havai fi ekler) zararlı etkilerini de erlendirir.</p> <p>-Temizlik malzemelerin ambalajı üstündeki kullanmatalimatları nı kullanı r.</p> <p>- Gı dadan ba layarak (vücut)enerji ana kaynakları nı ve ya am için önemli di er enerji kaynakları nı (güne , yakı tlar, kömür, petrol, do al gaz, odun, su, rüzgar, vb.) açı klar</p> <p>- Çay, kahve, so uk içecekler, dondurma vb. hazı rlar.</p>	
III. Fiziksel Süreçler	III.1. Kuvvet ve Hareket	<ul style="list-style-type: none"> • Do adaki cisimlerin çe itli özelliklerine göre (renk, ekil, kütle, büyüklük, sı caklı k ve yapı) sı nı flandı rı lması • Cisimlerin denge hali (kantar, terazi vb.) • Hafif i lerde kullanı lan basit makineler 	<p>Ö renci:</p> <p>- Cisimleri renk, ekil, fiziksel hal (katı , sı vı , gaz, esnek), kütle, büyüklük (hacim) ve sı caklı k bakı mı ndan ayı rt eder.</p> <p>- Okul ve evdeki olaylara gönderme yaparak denge durumunu örneklendirir.</p> <p>- Altı makine çe idini (sı rı k, vida, çı kırık, tekerlek ve mil, e ik düzlem ve takoz) ve ev ile okulda bulunabilecek makine örneklerini sayar.</p>	<p>Çe itli çizimlerde, basit makine çizimlerinde ve renklerin ayrı lması nda resim dersi. Cisimlerin denge hali ve basit makine örneklerinde ekil, kütle, büyüklük ve hacimlerin ö renilmesinde el i i</p>

III. Fiziksel Süreçler	III.2. Elektrisite, Manyetizma ve I ık.	<ul style="list-style-type: none"> • Mı knatı slar bir biriyle kar ı la mayan kutuplarla etkile irler 	<ul style="list-style-type: none"> - Mı knatı s kutupları nı n çekme ve itme etkilerini anlatı r ve bu etkilere örnekler vere rek, günlük ya amda uygulama alanları nı sayar 	Mı knatı sları n etkile imini göstermek amacıyla hazı rlanan düzenekte el i i
IV. Yeryüzü ve Uzay	IV.1. Benim Çevrem	<ul style="list-style-type: none"> • Do ada yön belirleme (kroki, harita, küre) 	<ul style="list-style-type: none"> - Yeryüzüün ana yönlerinin farkı nda olur (do u, batı , kuzey, güney) - Cisimlerin, yeryüzü kı sınımları nı n ve tamamı nı n ka ıt üzerinde özel simgelerle gösterilebilece ini aç ı klar 	
IV. Yeryüzü ve Uzay	IV.2. Yeryüzü, Güne Sistemi ve Uzay	<ul style="list-style-type: none"> • Gün, gece ve mevsimler • Kosova – Benim Ülkem 	<ul style="list-style-type: none"> - Güne in ı ık, ısı ve dünyadaki ya am kayna ı oldu unu aç ı klar -Gün, gece, mevsim ve hava de i ikli inin nedenlerini aç ı klar. - Haritada Kosova'nı n ve kom u ülkelerini gösterir. - Kosova'nı n do al özelliklerini (yükseklik, sular, hava de i ikli i, bitki ve hayvan alemi) aç ı klar. 	

Ö RET MYÖNTEMLER

nsan ve Do a dersi programını n gerçekte tirilmesi için çok sayı da yöntem, teknik ve çalı ma biçimlerine (açı klama, tekrarlama, peki tirme, alı tırma, ödev, proje çalı ması , uygulama; çizim, peyzaj, diyagram, model, grafik, kimyasallar, mutfake yası , laboratuare yası , ça da teknoloji araçları , bilgisayar, Internet vb.) teknik araç ve gereçler ba vurulmalı dır.

Yöntem seçimi ders ö retmenin yetkisindedir. Yöntem seçimi, ö rencilerin gereksinimleri, konunun kapsamı , ö rencilerin seviyesi ve e itim bilimine uygun yapı lmalı dır. Çalı ma yöntem ve teknikleri çok çe itli kombine halde olmalı , çünkü bu durum dersin hareketlili ini ivmelendirir ve tekdüzeli i bozar; bunun sonucunda da ö rencilerin katılı mını te vik eder.

Ö retim yöntem ve teknikleri, ö renme biçimleri kadar çok çe itlidir. Bu yöntemler bilgi, beceri, alı kanlık, de er ve tutumları ö renmeyi ve do ru uygulamayı kolayla tı racak ve ki ilik olu umuna hizmet edecek nitelikte olmalı dır.

Bu gereksinimleri kar ı layacak bazı yöntem ve teknikler a a ıda sunulmu tur:

- Do rudan ö retim (açı klama, tekrarlama ve örnek çözmeye)
- Dolaylı ö retim (tartı ma, ke fetme, problem çözmeye)
- Soru sorarak ö retim (ö rencilere yönelik sorular)
- Tartı ma ve i birli ine dayalı ö retim (küçük gruplar, orta ölçekli gruplar ve tüm ö rencilerin katılı mı)
- Dü ünçe geli tirerek ö retim (ele tirel, yaratıcı dü ünme, bilgisayarla problem çözmeye)
- Proje geli tirme ve saha ara tırması ile ö retim
- Algı lama, gösterme ve deney yaparak ö retim
- Çoklu ortam araçları ve özellikle bilgisayar destekli ö retim
- Öz ara tırma
- Do a ve sanayi tesislerinde ö retim

Her durumda yönteme uygun ders araçları kullanılmalı dır. Ancak bu ekilde istenen sonucu elde etmek olası dır.

DE ERLEND RME

De erlendirme, ö rencilerin çalı malarını ölçmeye yarayan araç ve etkinliklerin toplamı dır. De erlendirme ö renci, ö retim kadrosu, okul ve toplulu un durumunu gösteren bir ölçüdür. Bir sistem olarak ö retiminde erlendirilmesi a a ıdaki ekilleriyle mümkündür:

- biçimlendirici
- tanılayıcı
- düzey belirleyici
- güdüleyici

Her üiteden sonra yapılacak sürekli değerlendirme, olumlu sonuçlar verir. Değerlendirme sadece kazanılan bilgileri ölçmekle kalmayıp, öğrenim sürecinin öğrenci için olumlu ortamda bırakılması izleri de gözler önüne serer. Nihai değerlendirmede öğrencini tüm etkinlikleri (sorulara verdiği cevaplar, gruptaki davranışları, deneysel çalışmada esnasında geliştirdiği beceriler, ev ödevleri, test ve yazılı sonuçlarını vb.) kapsar.

Öğrencilerin değerlendirilmesi üç öğrenme alanını kapsar:

- bilişsel alan (kognitif) becerileri
- duyuşsal alan (afektif) becerileri
- devinimsel alan (psikomotor) becerileri

Öğretmenler, her dersin veya ünitenin sonunda çok çeşitli değerlendirme teknik ve araçlarına başvurur ve öğrenciler (konu, ünite, yarıyıl ve yıl sonunda) notla değerlendirilir. Değerlendirme öğrencilere, ebeveynlere, yöneticilere ve topluma karşı şeffaf olmalıdır.

Değerlendirme sonuçları öğretmenin amaçlarına hizmet ederler:

1. Öğrencilerin gelişimi ile ilgili bilgi edinir
2. Öğrencilere öğrenme ile ilgili bilgi verir
3. Öğrencileri motive eder
4. Öğrencilerin ilerlemelerini gösterir
5. Anlık amaçlarının gerçekleştirilmesini sağlar
6. Öğrencilerin gelecekte öğrenime gösterecekleri ilgiyi değerlendirir
7. Diğerlerini ve kendini değerlendirmeye dayanarak öğrenimde iyileşmeyi yansıtır.

Ö RET MARAÇ VE KAYNAKLARI

İnsan ve Doğa dersi programının başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesi için öğretmen ve öğrenciler çok sayıda çeşitli araç ve kaynağa başvurmalıdırlar:

- 1) Türkçe ve yabancı dillerde İnsan ve Doğa konulu yazılı kaynaklar
- 2) Mesleki ve bilimsel dergiler, sözlük, ansiklopedi
- 3) Fotoğraf, atlas, model, ema, diyagram, maket, harita, küre vb.

- 4) Çoklu ortam araçları (bilgisayar yazılımları , Internet, CD).
- 5) TV ve video recorder, tepegöz, slayt makinesi, öğrencilerin ilgilerine yönelik bilimsel içerikli video kasetler
- 6) Kütüphane ve piyasada bulunabilecek diğer kaynaklar.

Okulun durum ve koşullarına göre araç ve kaynak seçimini yapmak öğretmenin tercihidir, ama sağlıklı öğretim için her zaman sözlü bilgileri deney, alıştırma ve görsel araçlarla destekleme dengesine özel dikkat göstermelidir. Bu denge seçimi öğretim niteliği seviyesi muhafaza edilip veya yükseltilerek yapılmalıdır.

Kaynak seçimi özgürlüğü öğrenciye de tanımalıdır.

YURTTA LIKE T M

G R

Üçüncü sınıfına ait yurtta lık e itimi, haftada bir ders olmak üzere 18 hafta uygulanır. Yurtta lık e itimi öğrencilere onların ahsî kimlikleri ile güvenlikleri konusunda bilinçle melerinde yardımcı olmakla birlikte, ileti im kurmayı öğrenmelerini, çok uluslu bir toplumda inanç ve kültürel de erleri saygı lamayı , aile, okul ve topluluk içinde bireylerin hak ve sorumluluklarını iyi anlamalarını ve demokrasi do asını ile i levli ini anlamalarını sağlar.

UZAK HEDEFLER

Yurtta lık e itiminin hedef ve ilkeleri zorunlu e itimin genel hedefleriyle uyumludur. Genelde bu programda mevcut hedefler bireysel ve sosyal geli meyle, öğrencilerin moral açı dan geli meleriyle ve öğrencileri sorumlu yurtta lar yapabilmeye dair hazı rlı klarla ba lıdır. Bu açı dan yapı lan yorumla yurtta lık e itimi unları hedefler:

- Öğrencinin demokrasi ve yurtta lık konusunda gerekli bilgileri edinebilecek ko ulları yaratmaktır;
- Tutum ve de erlerin olu turulmasını mümkün kı lmayı , sorunların ba arılı çözüme dair stratejinin öğrenilmesini, haberlerin ve haber alan araçlarının ele tirisel kabul edilmesini;
- Belirtilerin biri biriyle kayı tlı , artlı , ba lı oldu unu ve birbiriyle kar ılıklı ili kide oldu u konusunda öğrencilerdeki bilinçle tirmenin geli tirilmesine katkı da bulunmak;
- Öğrencilerde anlamayı , analiz etmeyi ve günlük ya amda faal olabilmeyi mümkün kı lacak entelektüel yetenekler konusundaki bilgilerinin geli tirilmesini;

HEDEFLER

Ö renci:

Bilgi açısı ndan

- Onu di erlerinden farklı kıl an temel ö eleri;
- Ya adı ı dünyayı olu turan insanların ö elerini;
- Aile, sını f, okul, oyun vb. yerlerde geli en de i ik etkinliklerde ki belirli kuralları ;
- Temel ileti im araçları nı : telefon, mektup, telegram, internet vb.

Anlama açısı ndan

- Aile üyelerinden, sını f arkada ları ndan vb. nerelerde farklı oldu unu ve nelerin benzer oldu unu.
- Belirli bir etkinlikte kuralları n uygulanması nı n önemini
- Mektup, mesajlar vb. ekillerdeki ileti imin önemini.

De erlendirme açısı ndan

- Aile üyelerinin (fertlerinin) hak ve görevlerini;
- Aile, sını f, grup ve toplulukta kendisinin ve di erlerin rolünü;
- İhtiyacı olan insanları ve etrafı ndaki çevreyi;
- Çok uluslu bir toplumda kültürü, de erleri ve inançları .

Uygulama açısı ndan

- Pratikte, suni durumlarda, trafikte yürürken güvenli (sa lam) davranı lar;
- Belirli bir sokak durumunda gereken sözlü ü kullanması ;
- Aile, grup, sını f, okul ve topluluk içinde ki günlük etkinliklerde kuralları izleyebilme hazı rlı ı ;

Analiz açısı ndan

- Kendi ailesindeki görev da ı lı mını ,
- Basit kurallarda, di erleriyle i birliklerde, kendisinin günlük etkinliklerinde

Sentez açısı ndan

- Kendi ailesinde ki ya amını n di er ailelerdeki ya amlarla de i ik açılardan (beslenme, düzenleme, serbest zamanı n örgütlenmesi)

- Kendilerinin de üyesi oldukları grup ve bireylerin gereksinimlerini tamamlamak için ortakla açılma anlamının önemini.

Tutum ve değerler açısından

- Kültürel, dini ve dil farklılıklarının demokratik bir toplumun zenginliği olduğunu,
- Ev, okul ve topluluk içinde değerleriyle iletişim şekillerine karşı eleştirel tutumun ifade edildiği sayesinde,

DERS ÇERÇEVE PLANLAMASI

(18 x 1 = 18)

Kategori:

B REYSEL GELİME VE KİMLİK

(Kimlik, büyüme ve gelişme. Güvenlik ve savunma) 5 ders

Öğrenci kimlik, büyüme aşısı özellikleri, hak ve sorumlulukları, gereksinimleri, istekleri, inancı, özgüveni, karar alma vb. temel konseptlerdeki içerikleri öğrenmelidir.

bu konsept içeriklerini kavramalı: güvenlik, kişisel güvenlik, savunma, kişisel savunma, tehlike, tehlikeli durumlar, yollardaki tehlikeli durum, sudan korunma, ateşten, elektrik çarpmasından, dikkat, davranış, sokakta davranış kuralları, trafikte, okulda, parkta, dükkan içinde, oyun esnasında vb.

Kazanımlar

Öğrenci:

- ✓ Kendisini özetleyen birkaç özelliği sıralar;
- ✓ Kendi gereksinim ve isteklerini bildirir;
- ✓ Karar almakta özgüvene sahip olması
- ✓ Sınıfta arkadaşları ve aile üyeleri (fertleriyle) nerelerde farklı, nerelerde benzeri olduğunu açıklar (dede-nine, veliler, erkek kardeşler, kız kardeşler vb.);
- ✓ bu gereksinimlerin: beslenme, giyinme, konut, oyun oynamak, ders görmek vb. kendisine ve diğerlerine düşen esas bir hak olduğunu anlar;

- ✓ Kendisinin bazı davranış kurallarını belirler: evinde, sokakta, parkta, semte (mahallede), oyunda vb.;
- ✓ Su ve ateşin evde ile okulda ve her yerde elektrik enerjisinin kullanılmasına ait kuralları bildiğini ve saygıladığını kanıtlar.

Kategori:

GRUPLAR ve ENSTANTİYELER

Aile - Okul) 6 ders

Örencinin bu iki altkategori konsept içeriklerini bilmesi gereklidir: aile, okul, toplumsal rol, ev-konut; aile ve okuldaki rol, görev, hak ve sorumlulukları kavramalı; aile kütünü oldu gibi, aile içindeki idarîli mi ni, okul ve aile içindeki kuralları, aile bütçesini, aile bayramlarını;

Kazanımlar:

Örenci:

- ✓ Aile üyelerinin hak ve görevlerini değerlendirir
- ✓ Bir kaç aile bayramını oldu gibi, yerel ve ulusal bayramları açıklar
- ✓ Değişik sorunları çözüme ulaştırabilmek için, aile, sınıf, grup, mahalle vb. yerlerdeki kişilerle ortak hareketin önemini bilmeli;
- ✓ Okuldaki davranış düzenini saygılamakta ki istek ve yeteneğini sergiler
- ✓ Okul yaşamından örnekler sunarak, isteyen herkes için okulun açık olduğunu kanıtlar.

Kategori:

KÜLTÜR

(Dil ve İletişim - Kültürel Değerler ve İnançlar) 4 ders

Örenci iletişim araçlarıyla ilgili program içeriklerini öğrenmeli ve kavramalıdır.

Kültürel değerler ve inançlar, toplum içinde bir zenginlik olarak etnik, dil, din ve cinsiyet farklılıkları, sevgi, hoşgörü ve insanlararası karıllıklı yardımlar gibi temel konseptleri kavramalıdır.

Kazanımlar

Öğrenci:

- ✓ Esas iletişim araçlarını açıklar: telefon, mektup, telgraf, internet;
- ✓ Radyo, televizyon, bilgisayar (internet) ve gazetelerden derinlikli olaylarla ilgili alınan haberleri değerlendirir;
- ✓ İletimde zorluk çekenlere yardımcı sunmaya hazırlıklı olduğunu belirtir;
- ✓ Hoşgörü, sevgi ve insanlararası anlayışın önemini açıklar;
- ✓ Kutlamalar örgütler, arkadaşlarınıın doğum günlerinde, okul günlerinin kaydedilmesinde ve diğer bayramlar vesilesiyle yapılan kutlamalarda özel katkıları sunar.

Kategori:

ZAMAN ve DEĞERLER
(Zaman ve insanolu) 3 ders

Zaman ve insanolu altkategorisinde öğrenci şu esas konseptleri öğrenmelidir: gelişme; değerler; teknoloji; zaman: geçmiş, şimdi ve gelecek; doğal kaynaklar, çevre ortamları, çalışma araçları, vb.

Kazanımlar

Öğrenci:

- Kendi topluluğundaki yaşamın değerlendirilme örnekleriyle ilgili örnekler sunar;
- Geçmiş anlayışın kalkındırabilmesi için, mektup, günlük, söyleşi, kitap, resim (fotograf) vb. gibi derinlikli kaynakları kullanır;
- İnsanların kendi yaşadıkları ortamları nasıl kurduklarını ve yaşamalarını nasıl değiştirdiklerini açıklar;

DERSLERARASI İLİŞKİ

Toplumsal derslerin bir parçası olarak, yurttaşlık eğitimi, kendiliğinden çok disiplinli bir ders olmasıyla birlikte, tarih ve coğrafya, dil ve iletişim gibi diğer toplumsal derslerin program içerikleriyle de olduğu gibi, matematik, fizik, sanatlar, beden eğitimiyle vb. ilişkilidir.

Dil ve ileti im: Yurtta lı k konusu üzere yazı lan eser ve yazı lar örne in: ‘‘Ben kimim’’ yada günlük ya amdan olay ve bölümleri içeren gazete, dergi, edebiyat veya di er yazı türlerinden fragmanlar, yurtta lı k konuları nı i leyen dil ve ileti im alanı nı n ba lı lı k köprülerini olu turur. Ana dili ve yabancı diller küresel yurtta lı ın tam bir tablosunu sunmak için gerekn hizmeti yapar.

Sanatlar: Aktif bir katı lı m ve daha iyi bir yurtta lı k i levli i için, demokratik bir yurtta ın bilinçle mesinde kullanı lan posterler, albümler ve di er görsel efektlerin hazı rlanması , Yurtta lı k E itimi dersinin di er sanatlarla bir devamlı lı k olası lı ı dır. Bu ba lı lı k insan hakları , evde, sı nı fta ve topluluktaki konularda gözlenen gereksinim olarak ta kullanı labilir. arkı , halk oyunları ile yabancı arkı ve danslar sayesinde sanat e itimi, ku kusuz yurtta lı k e itimin müzik ile olan ba lı lı ın de erini artırır.

Matematik: Yurtta lı k e itimiyle ilgili güncel konularda kullanı lan sayı lar (rakamlar), grup içindeki sosyal sorunları n çözümüyle ba lı olan verilerin aç ıklanması , tabi ki derslerarası bir ba lı lı ın kurulması nı olanaklı kı lar.

METODOLOJ K YÖNERGELER

Yurtta lı k e itimi programı nı n ba arı lı gerçekte mesi için, de i ik kaynaklar kullanı labilir ve çözüme ait durumlar yaratı labilir:

- Topluluk içindeki de i ik insanlarla görü meler (randevular) - (gözlenme, söyle i, anketler, ortak görü me, uzmanlarla danı ma vb.),
- De i ik yayı nları n kullanı lması (gazete, bültenler, vidyobantlar, dramatizasyonlar, posterler vb.),
- Simulasyonlar (taklitler) - (rollerle oyunlar, aleni etkinliklerin de i ik dalları nda tartı ma veya bazı durumları n takliti vb.).

Çalı ma metodolojisinde özel önem u etkin çalı ma metodları na verilmelidir: Projelerle çalı ma, sorunlu ders, i birlik içinde ders ö renme, sohbet, gözlemler, somut ortamlarda çalı ma (topluluk içinde ki de i ik örgütlerde) vb.

Çalı ma ekli olarak, ö retmenlere sı nı f içindeki çalı mayı çift ve gruplar halinde örgütlemeleri önerilir. Ö rencilerin çift ve gruplara ayrı lmaları , onlara i birlik yapma olana ını mümkün kı lar. Aile içinde

baba ve annenin rolü nedir örnekli bir soru sunuldu unda, çiftlere ve gruplara ayrılan öğrencilere bu konuda karar vermeleri için 5 dakikalık bir süre tanıdı. Buna tüm sınıfın tartışmaya katılmasından önce ulaşılabılır. Öğrencilere sorunun çözümlenmesi için tanıdığı zaman süresi açıklanmalıdır. Onlar gruplara yada çiftlere ayrılırlar, öğretmen ise denetleyici rolüyle üstlenir ve gerektiğinde öneri ve açıklamalarda bulunur. Dersin tamamlanmasıyla, çiftler yada gruplar sınıfın tüm öğrencileri önünde rapor sunarlar. Sınıf önünde rapor sunması için her grubun temsilcisi olmalıdır.

DEĞERLENDİRME

Yurtta eğitimini dersinde ki öğrencilerin değerlendirilmesi daimi olmalıdır. Bu değerlendirmenin çok yönlü amaçları vardır. Böylece değerlendirme sayesinde:

- Öğrencinin ilerlemesiyle ilgili bilgiler elde edilir.
- Öğrenciler elde ettiklerinin kazanımlarla karşılaştırılması konusunda yetenekleri değerlendirilir. Bu şekilde öğrenci ayrıca becermeyi başardığı konularda özdeğerlendirmeyi de yapmış olur.
- Öğrencide gelecek çalışmalar için motivasyon sağlanmıştır olur.
- Hedeflerin gerçekleştirilmesi sağlanmıştır olur.

Değerlendirme Çeşitlileri

Yurtta eğitimini dersinde bir kaç çeşit değerlendirme tekniği uygulanabilir. Bunlardan her birisinin belirli hedefleri vardır.

Derslerle ve pratikte ki etkinliklerden yararlanarak resmi testlerin düzenlenmesine kadar devam eden değerlendirmelerin tabii ki daimi olması gerekir. Sınıf ortamında, yani ders esnasında değerlendirilmeler yapılabilir:

- Dersin değişik bölümlerinde sıradan değerlendirme
- Ev ödevlerinin değerlendirilmesi
- Bireysel yada grup halinde gerçekleştirilen projelerin değerlendirilmesi
- Öğretmen tarafından hazırlanan testlerin değerlendirilmesi.

Öğrencilerin değerlendirilmesine ait kriterler, öğrencilerin kazanımlarına dair kararlar Genelgede ayrı bir şekilde belirlenmiştir.

KAYNAKÇA

1. Bardhyl Musai, Psikologjia e edukimit, Tiranë, 2002
2. Bardhyl Musai, Metodologjia e mësimdhënësies, Tiranë, 2003
5. Bonnie Miller, Si të krijohet kontakti i sukseshëm me nxënësit, QPEA, 2003
6. Bonnie Miller, Komunikimi me fëmijë, Doracakë për prindër e arsimtarë, QPEA, 2003
7. Osman Buleshkaj-Robert C.Mizzi, Mesazhe nga klasa, KEDP, Prishtinë, 2003

EL

(yıllık toplam:18 ders saati)

G R

Üçüncü sınıf El i dersi önceden kazanılmış bilgilerin devamı ve bu seviye için öngörülen gerekli bilgi ve becerilerin (kağıt ve karton ileme, malzeme ve işlemleri, dikiş, tarım ürünleri, tehlikelerden korunma, çevrenin ses kirliliği) benimsenmesi niteliindedir. El i i dersi öğrencilerin yaratıcılık ve iletişim yeteneklerinin geliştirmelerinin yanı sıra, her yönlü gelişmelerine katkıda bulunacaktır.

Bu derste eli i ve diğer derslerde çalışılmalı kanlıklarını oluşturması ve gelişmesine yardımcı olacaktır. El i i, kendi kültürel değerlerimize sahip çıkmamız için bir araç niteliindedir.

UZAK HEDEFLER

El i i dersinin uzak hedefleri:

- El i ine karşı olumlu tutum geliştirip önemini kavrayabilme
- Çevre ile tanışıp öğrendiklerini günlük hayatta kullanabilme
- Grupta davranış kurallarını dikkate alarak diğer etkinliklerde öğrencilerin katılımlarını veya başarımlarını görev üstlenmelerini teşvik edebilme

GENEL HEDEFLER

Tutum ve değerler açısından

- Dersin sadımlı öncülük ve sorumlulukları geliştirebilme
- Bireysel davranışlarını (işbirlikçi, hazırlanmış, başarıya açık, hoşgörülü, saygılı, istekli, eleştirici, girişimci vb. olma) geliştirebilme

Anlama açısı ndan

- Doğal malzemelerin yerine yapay malzemelerin kullanılması nın önemini anlayabilme
- Meyvelerin gıdaasal önemini anlayabilme
- Sebzelerin gıdaasal önemini anlayabilme

Anlatma açısı ndan

- Yün yıkama, tarama ve temizleme süreçlerini anlatabilme
- Pamuk bükme, boyama ve boyama süreçlerini anlatabilme
- Tahılların yetiştirilme ve işleme kademelerini anlatabilme
- Tarım bitkilerinin teknolojik işleme süreçlerini anlatabilme
- Çeşitli elektrik araç ve tesisatları ndan doğan tehlikeleri anlatabilme

Uygulama açısı ndan

- Uygun kesme araçlarını kullanarak örneklerde olduğu gibi malzemeleri kesebilme
- Malzemeleri kullanarak dikiş model dikiş yapabilme
- Meyve ve sebze toplama ve derme süreçlerine katılabilme

Farkında olma açısı ndan

- Buğday, mısır, arpa, çavdar vb tahılları tanıyabilme
- Meyve ve sebze işleme ve konservasyon işlemlerini öğrenebilme
- Arızalı elektrik araç ve tesisatları ve onların yarattığı tehdidi öğrenebilme
- Binalarda ve çevrede rastlanabilecek bazı patlayıcı madde ve nesnelere tanıyabilme
- İnsan ve çevre açısından tehlikeli ve tehlikesiz maddeleri öğrenebilme

Karar verme becerisi açısı ndan

- Mantıklı (bilgi, belge ve geçerli sonuçları seçerek) kararlar verebilme
- Kendine güvenip el becerilerine güvenini geliştirebilme

DERS ÇER

Kategoriler	Alt Kategoriler	Ders sayı sı	Oranı
1. Ka ıt ve karton i leme	1.1. Ka ıt ve karton üretim evreleri	3	16,67 %
2. Malzeme ve i lemleri	2.1. Yün 2.2. Pamuk 2.3. Sentetik (yapay) malzemeler	3	16,67 %
3. Diki	3.1. Ölçüm 3.2. Kesim 3.3. Dikim	3	16,67 %
4. Tarım ürünleri	4.1. Tahı llar 4.2. Kültür bitkileri 4.3. Meyveler 4.4. Sebzeler	3	16,67 %
5. Tehlikeleri tanı ma	5.1. Elektrik gerilim tehlikesi 5.2. Yangı n tehlikesi 5.3. Yükseklik tehlikesi 5.4. Asansör tehlikesi 5.5. Patlayı cı tehlikesi 5.6. Kimyasal madde tehlikesi	3	16,67 %
6. Çevrenin ses kirlili i	6.1. Teknolojik süreçlerin yarattı ı ses kirlili i 6.2. İnsanları n yarattı ı ses kirlili i	3	16,67 %

KATEGORİLER	ALT KATEGORİLER	DERS ÇER	KAZANIMLAR Örenci:	DERSLER- ARASI L K
1. Karton ve karton imleme	1.1 Karton ve karton üretim evreleri	1.1.1 Karton ve karton üretimi 1.1.2 Karton ve karton çeşitleri özellikleri	Karton ve karton üretim süreçlerini bilir. Karton ve karton çeşitlerini sınamıflandırır ve çeşitli özelliklerini belirler	Türkçe, güzel sanatlar, matematik
2. Malzeme ve imlemleri	2.1 Yün	2.1.1 Kırpma, Yıkama, Temizleme ve Tarama 2.1.2 Bükme, Boyama ve Erieme	Kırpma, yün yıkama, temizleme ve tarama süreçlerini açıklar., Bükme, boyama ve eriemenin önemini tartışır	Türkçe
	2.2 Pamuk	2.2.1 Yetiştirme, Toplama, Bükme, Boyama ve Erieme	Pamuk yetiştirme sürecini bilir Pamuk bükme, boyama ve erieme süreçlerini açıklar	
	2.3 Sentetik (yapay) malzemeler	2.3.1 Sentetik malzemelerin elde edilmesi, kullanımı ve önemi	Doğal maddelerin yerini tutan sentetik malzemelerin önemini açıklar	
3. Diki	3.1 Ölçüm	3.1.1 Çeşitli kumaşların ölçülmesi	Kumaşların ölçülme yöntemlerini açıklar Kumaş ölçme işleri yapar	Türkçe, güzel sanatlar, matematik
	3.2 Kesim	3.2.1 Makasla kesme	Uygun araçları kullanarak çeşitli kumaş örnekleri keser	

	3.3 Diki	3.3.1 Çe itli kuma ları n kesimi ve modellerinin geli tirilmesi	Kuma , toplu i ne, dü me vb. araçlar kullanarak çe itli modeller diker Çalı ma esnası nda i güvenli i önlemlerine dikkat eder	
4. Tarı m ürünleri	4.1 Tahı llar	4.1.1 Tahı l çe itleri, Tahı l yeti tirme ve teknolojik i lemleri	Bu day, mı sı r, arpa, çavdar vb. tahı lları tanı r Tahı lları n yeti tirilme ve teknolojik i leme evrelerini açı klar	Türkçe, matematik, beden e itimi
	4.2 Kültür bitkileri	4.2.1 Bitki çe itleri, yeti tirilmesi ve teknoloji i lemleri	Kültür bitkilerinin ba lı ca türlerini ve yeti tirilme ekillerini belirler ve teknolojik i lem süreçlerini açı klar	
	4.3 Meyveler	4.3.1 Meyve çe itleri, yeti tirilmesi, i lenmesi, konservasyonu ve besleyici önemi	Meyve çe itleri ve yeti tirilmesini belirler ve konservasyon çe itlerini bilir Meyvelerin gı dasal önemini anlar	
	4.4 Sebzeler	4.4.1 Sebze çe itleri, yeti tirilmesi, i lenmesi, konservasyonu ve besleyici önemi	Sebze çe itleri ve yeti tirilmesini belirler ve konservasyon çe itlerini bilir Sebzelerin gı dasal önemini anlar	
5. Tehlikeleri tanı ma	5.1 Elektrik gerilim tehlikesi	5.1.1 Elektrik araçları , tesisatı , trafo, elektrik nakil hatları ndan kaynaklanan tehlikeler	Elektrik araç ve tesisatları ndan kaynaklanan tehlikeleri açı klar Elektrik araçları fi lerini, prizleri, lambaları güvenli bir eilde kullanı r	Türkçe

	5.2 Yangın tehlikesi	5.2.1 Yangına neden olan araçlar: - Mumlarla ve çakmaklarla, LPG ve doğal gaz aygıtları, maytaplar ve havai fişeklerle oynama 5.2.2 Yangına karşı koruyucu önlemler	Yangın çıkılabilecek olası nedenleri belirler Yangına karşı alınacak önlemlerin farkında olur
	5.3 Yükseklik tehlikesi	5.3.1 Yüksek binalarda dolaşmak	Yüksek yerleşim binalarının tehlikeli bölgelerinde (balkon, çatı vb.) dikkatsiz dolaşmanın tehlikesini ve bu tehlikelere karşı güvenlik önlemlerini tanımlar
	5.4 Asansör tehlikesi	5.4.1 Elektrik kesintisi, asansörün aşırı yüklenmesi ve bakımı	Elektrik kesintisi ve asansörün aşırı yüklenmesinden doğabilecek tehlikeleri tanımlar Asansör ve hasarlı kısımlarının potansiyel tehlike olarak farkına varır
	5.5 Patlayıcı tehlikesi	5.5.1 Mayın, bomba, gülle gibi patlayıcıların dış görünümü 5.5.2 Patlayıcılarla karşılaşılabilir durumda alınması gereken önlemler	Binalarda ve açık ortamda bulunabilecek kimi patlayıcı araların farkında olur Bulunan her patlayıcı veya üpheli nesne için yetkili kurumları haberdar etme bilincinde olur

	5.6 Kimyasal madde tehlikesi	5.6.1 İnsan hayatını tehdit eden kimyasal maddeler	Ev, okul, açık alan vb yerlerde kararlaştırılabilecek bazı kimyasal maddeleri bilir İnsan hayatı ve çevre için zararlı ve zararsız olan maddeleri ayırt eder Çeşitli kimyasal maddelerin kullanımında doğru yöntemlere başvurur	
6. Çevrenin ses kirliliği	6.1 Teknolojik süreçlerin yarattığı ses kirliliği	6.1.1 Üretim tesisleri, motorlu taşıtlar ve diğer araçlardan kaynaklanan ses kirliliği	Yerleşim yerlerine yakın olan ve ses kirliliği üreten kereste, deri, metal ve plastik işleme atölyeleri gibi üretim tesis ve atölyelerini tanımlar Ses kirliliğinin insan sağlığına zararları konusunda bilinçlenir	Türkçe, müzik
	6.2 İnsanların yarattığı ses kirliliği	6.2.1 Uygunsuz zamanlarda gürültülü oyunlar 6.2.2 Müzikalite ve yüksek sesle müzik dinleme	Yaşamal çevrede dikkatsiz insan veya çocukların yarattıkları gürültüyü fark eder Etrafındaki yaşamal çevreyi rahatsız etmeyecek şekilde oyun oynama veya müzik dinleme saatini ayarlar	

DE ERLENDİRME

De erlendirme a a ıdaki ekilde yapı lmalıdır:

1. Program içeri i gerçekte tirilmesi süresince ö renci katkı lı mı ,
2. Bireysel çalı ma
- Grup çalı maları na ö rencinin katkı sı

DERS KİTAP VE ARAÇLARININ KULLANIMINA YÖNELİK KAÇIKLAMALAR

Önerilen Ders Kitapları

1. Ka ıt, karton, tarı m ürünlerini i leme; tehlike ve çevre kirlili inden korunma el kitapları
2. **Erich Neuwirth**: “Spas beim Forschen und Entdecken 2”, Veritas –Vrelag, Linc, Austria, 2001.
3. **Schoiswohl · Jeide · Neuwirth**: “Spas beim Forschen und Entdecken 3”, Veritas-Verlag, Linz, Austria, 2002.
4. **Schoiswohl · Jeide · Vogl**: “Spas beim Forschen und Entdecken 4”, Veritas-Verlag, Linz, Austria, 2003.

Gerekli Di er Araç ve Önkö ullar

1. Ö retmenlere yönelik hizmet içi e itim
2. Araç ve gereçlerle donatı lmı çalı ma odası

Asgari Kö ullar

1. Ö retmenlere yönelik hizmet içi e itim

YÖNTEM GENEL TALİMATLARI

1. Konu veya içeri in anlatı lması nda problem çözme yakla ımı
2. Gösteri ve bireysel çalı mayaya vurgu
- Bireysel çalı ma, bilgi ve birikim alı veri inin te vik edilmesi

BİREYSEL ÇALI MAYA YÖNLENDİRME

1. Grup Çalı ması ve Bireysel Çalı ma.

RESİM EĞİTİMİ

(haftalık ders sayısı 1,
yıllık toplam 18 ders saati)

GİRİŞ

Resim sanatı günümüzde hayatımızı ayrılmaz bir parçası haline gelmiş bulunmaktadır.

Bu sınıflarda okuyan öğrenciler için, resim sanatı vasıtasıyla etraflarında olup bitenleri, mevcut ilişkilerini ve yaşadıkları ortamda gördüklerini ve algıladıklarını kendilerine özgü bir şekilde ifade etmektedirler. Daha başka sözlerle, bu yaşantıların eserleri, yaşadıkları çevreleri ile bir nevi iletişim kurmalarını ifade eder.

Aslına bakılırsa, kendi içeriği, hedefleri, eğitim sınıflarında kullanılan metodları ve sağlanan iletişim ve irtibat özellikleri açısından bakıldığında, Resim Eğitimi, özel bir eğitim alanını oluşturmaktadır.

Eğitim alanındaki yeniliklere ayak uydurulması açısından toplumuzda da eğitim sistemi bir reform safhasından geçmektedir. Bu olgudan hareket ederek, eğitim sürecinde yeni standartların uygulanması sayesinde bu alanda başarılarını yakalayacaklarına umutla bakılmaktadır.

UZAK HEDEFLER

- **Etrafımızdaki çevre ile uyumun sağlanması**
- Algılama
- Yaratıcılık
- İletişim
- Kişiyeye ait ruhsal dünyasının zenginleşmesi
- Duygu – ilham alanında ilerlemenin kaydedilmesi,

GENEL VE ÖZEL HEDEFLER

	GENEL	ÖZEL
1.	GÖZLEM	GÖRME, TME, DOKUNMA, H SETME
2.	YA ANTI	DUYGULARIN KAVRANMASI
3.	ANLAMA	SOYUTLAMANIN OLU MAS I
4.	YARATICILIK	YET K NLERE HAS RES MD L LE FADE
5.	ENTEGRASYON	SOSYAL ZASYON

DERS ÇER KLER (yılı da 18 ders saati)

SIRA No'su	KATEGOR	ALT KATEGOR	DERS SAYISI
I	ALGILAMA	I - 1. - Ç ZG	1
		I - 2. - RENK.....	2
		I - 3. - EK L.....	1
		I - 4. - KOMPOZ SYON.....	2
		I - 5. - BÜTÜNLÜK	1
		TOPLAM:	7
II	YARATICILIK	II - 1. - Ç ZG SAYES YLE.....	2
		II - 2. - RENKLE.....	2
		II - 3. - EK LLEND RME.....	2
		II - 4. - KOMB NASYONLA....	2
		TOPLAM:	8
III	ANAL Z	III - 1. - LET M.....	2
		III - 2. - SERG LER	1
		TOPLAM:	3

1. KATEGOR – ALGILAMA

TAL MAT: Yeti kin bir gözlemci ve us'sal (dü ünsel) algı lama konumundadır. yi bir ekilde planlanmı ve algı lamanı n iyi bir ekilde yönlendirilmesiyle bu i ba arılı bir ekilde gerçekle mektedir. Fark edilen özellikleri vurgulamakla, ö retmen, duyguları n ve eserde nelerin ifade edilmek istendi ini ö rencilere onları n anlayaca ı bir dille anlatı r.

Bu ekilde bir bütünü oluşturma sürecindeki yardımcı unsurları (özellikleri) öğrenici anlamaya başlar.

SIRA No'su	ALT KATEGOR	KAZANIMLAR
I – 1.	ÇİZGİ	Etrafını saran cisimlerde ve sanat eserlerinde yetkin çizgiyi farketmeli.
I – 2.	RENK	Çevresinde ve resim sanatı eserlerinde renklerin kalitesi, kontrasttan (zayıf) kaynaklanan kaliteyi, tamamlayıcı kontrast örneklerini öğrenici sezgi almaya başlar. Renk tonları ve klorit hakkında bilgi sahibi olur.
I – 3.	ŞEKLİ	Canlı ve cansız şekillerini ayırtabilmeli. Aynı zamanda deşik türde görsel imgelemler hakkında da bilgi sahibidir. Bölümlerin bir bütünü ile olan ilişkilerini (grup çalışmaları içindeki ilişkileri) ayırt edebilen öğrenici bölümlerden oluşan bütünü görebilme yetisine sahiptir.
I – 4.	KOMPOZİSYON	Kompozisyonun ne olduğunu (kuramı) yetkin olarak bilmektedir. Uzaydaki kompozisyonu ve bütünlüğü ayırt edebilecek birikime sahiptir.

2. KATEGORİ – YARATICILIK (SENZİBİLİTE)

TALİMAT: Duyarlı bir yaratıcı eser oluşturabilmek için öğrenici gereken sezgilerle sahiptir. Yaşadığı ortamın duygularını kendi yaradıcılığı ve tempamenti ile ifade edebilmektedir. Duyguları zenginleştirme, yaşam tecrübeleri artırma; onları ifade edebilen araçlar ise çoğaltır. Kendi eserini oluştururken öğrenici, gerginlik safhasını geride bırakıp iyice rahatlamış, bu alandaki çalışmadan ise giderek zevk almaktadır. Bu süreçte kendisi için bir bakıma bir dinlenme vasıtasını oluşturmaktadır. Çalışırken öğrenici kendi benliğini ortaya koyar;

SIRA No'su	ALT KATEGOR	KAZANIMLAR
	ÇİZGİ SAYESİYLE	Çizgi, bulunduğu konumu, uzunluğu, kalınlığı açısından bir zenginliği ifade ederken; bu ekilde tekdüze ve kalıplar almaz. Deşik türde ve daha sıkça çizgileri ku-

		lanılmaktadır. Kendi hareketlerinde rahatlamı ve belli bir beceri seviyesine ulaşmıştır.
II – 2.	RENKLER	Resim sanatında renklerin bir ifade aracı olarak kullanıldığını öğrenmiş bulunmaktadır. Renkler, tonlar ve koloristik resim yapabilmesi için öğrenimde resim duyarlılığı kazanmış ve gelişmiştir. Fadedelerinde bir zenginlik gözlenmektedir. Renk yoğunluğu için ince bir sezgiye sahiptir. Kompozisyonlarında kolorit açığı gözlenmektedir. Çalışması sırasında beceri yeteneklerinin ilerletildiği kararlı ve doğru davranışlarından da yansımaktadır. Önemli ve daha az önemli olan unsurlar arasında barınan bir uyum sağlamaktadır..
II – 3.	EKLENİMLER	ekillerden (figür) bir bütünü oluşturabilme yeteneğine sahip olmalıdır. Kurdukları denge ve orantıları isabetli olmalıdır. Eserdeki durgun ve buhranlı yüzeyler arasında dengeleri farkedebilmelidir.
II – 4.	KOMBİNASYONLAR	Edindiği bilgilerden sonra yetkin, ilksıra yaratıcılığı önplanda tutarak artıkdeğişik tekniklerden yararlanıp, uygun gördüğü kombinasyonlara başvurabiliyor.

3. KATEGORİ – ANALİZ

Kullanılan resim elemanlarının zenginliği hakkında kendi görüşünü ortaya sürebilecek beceriye sahip olmalıdır

SIRA No'su	ALT KATEGOR	KAZANIMLAR
III-1.	LETİM	Yetkin yaptıkları çalışmalarını, görüp izlediği sanat eserleri, ulusal folklor ve sanat alanlarında ve özellikle halk giysilerinde kullanılan motif, metot ve yöntemlerini analiz edebilecek seviyeye ulaşmalıdır. Ayrıntıları farkedip bir bütün olarak eser hakkında fikir üretebilecek durumda olmalıdır.

RES MTEKN KLER VE MALZEMELER

TEKNİK	KULLANILAN MALZEME
ÇİZİM	KALEM, PENE / TUŞ, FLOMASTER
RESİM YAPMAK	AKVAREL, GVA, TEMPERA, KOLAJ
KOMBİNE NASYON	DEĞER K MALZEMELER

ÖRETİM YÖNTEMLERİ

- Konular planla tır lı rken ders plan ve program gözönünde bulundurulmalı ,
- Ders sürecinde ö retmen hedefleri ve beklenen sonuçları saptar,
- Edinilen bilgi ve becerilerden hareket ederek konuya aç ıklık getirir,
- Pedagoji ileti imin kurulması nda ö retmen bir partnördür,
- Farkedilen ve ifade edilen arası nda ba olu turur,
- Olay-ö renci-bilgi arası nda entelektüel ba ı kuran unsurdur,
- Yeti kinde ilginin artması için motivasyona ba vurur,
- Ö retmen-ö renci ili kisi kar ılı klı i birli ine dayanır,
- Ö renci ilginin oda ı nda olmalı , ö retmen ise gözlemci ve yönlendiricidir,
- yimser ve ilginçtir, ayandır ve önemli olanı vurgular,
- Bilinen ve yeni metotları kullanır (fikir ilhamı , interaktif vb.),
- Her ö rencinin yaratıcı lı ı ve bireyselli inin gelişmesini destekler,
- Samimiyet, dolaysızlık, kararlılık, çalı ma hı rsı , ve zamana saygıyı ö retir,
- Kendi çalı ması nın etkilerini yakı ndan izler,
- E itim sürecinin ilerletilmesi amacıyla kendisinin uzmansal yetenekle mesine ö zen gösterir,
- Toplumsal entegrasyon gereksinimini vurgular,
- Ö rencinin çalı ması nı yakı ndan izler ve çalı malarını sı ralı ve reel notlarla de lerlendirir.

DEĞERLENDİRME

Yetişkinlerin de erlendirilmesi belli zaman aralıkları nda ve sürekli olarak yapılmalıdır . De erlendirme (notlama) yapı lı rken gerekli açıklama-

lara yer verilirken pozitif yönlendirme yapacağı etkisi gözönünde bulundurulmalı . Bu şekilde kendisine ve diğerlerine karşı öğrencinin saygı ve adil olması duygusunun gelişmesine imkan sağlanmaktadır .

Değerlendirme yapıldıktan sonra eğitim süreci ile saptanan ödevlerin yerine getirilmesi, öğrencinin edindiği beceri ve diğer hedeflerin ne denli gerçekleştiği tartışılmalıdır. Bu yüzden şu olgular da dikkate alınmalıdır :

- Resim sanatı unsur ve ifadeleriyle sanatçıların yaratıcılığı ,
- Öğrencilerin güzeli farketmesi,
- Güzeli nasıl yaşıyorları ,
- Güzeli yaratmada öğrenilenlerden ne denli yararlanmaktadır ,
- a) Öğretmenlerin yaratıcı ve tecrübelerinin ne derece olduğu ve öğrencilerin bunları ifade edecek araçlarını seçmelerini yakından izler,
- b) Motifin sağladığı yaratıcılığın intenzitesi (yoğunluk derecesi) nedir,
- c) Resim araçlarıyla bu duygular bir çalışmada ne denli yansıtılabiliyor,

YAKINDAN ZİLENECEK OLANLAR

- fade edilmenin formu (şekli),
- Kullanılan renkler,
- Kompozisyonun neyi ifade ettiği .

SANAT ESERLERİ

Resam, heykeltıraşlık, mimari; mimari alanından eserler; kitap, dergi, gazete, takvim ve manzaralardan esinlenerek yapılan resimler; Kosova'da sanat mirası ve özellikle Osmanlı sanatı ve eserleri ile Türk sanatı ve eserleri ile dünya çapındaki yaratıcıların eserleri.

SERGİLER

Sergilerin ziyaret edilmesi, eğitim plan ve programlarından resim ve sanata ait olan bölümlerinde sürekli bir etkinlik ve eğitim-öğretim süreci ve aracı olarak öngörülmektedir.

MÜZİK EĞİTİMİ

GİRİŞ

Müzik, insanın hem sürekli gereksimini, hem de kültürel gelişiminin bir unsurudur. O, insanlık kimliği ile doğrudan ve yapıcılıktan masas kurarak ses dünyasını şekillendirir.

Müziğin, insanın yaşamındaki rolü ve etkisinden yola çıkarak müzik eğitiminin amaçları da ortaya çıkar. Müzik eğitiminin öğrenciler üzerinde öncelikle sağlaması gereken neticeler şunlardır:

- Müzik temsilleri ve medyalar çerçevesindeki müzik programlarını etkin ve seçmeli olarak dinlemeyi öğretmek;
- Koro grupları, enstrümental formasyon ve diğer müzik etkinliklerine katılmaları ;
- Yapısal müzik unsurunun bulunduğu yada müziğe dayalı mesleklere ilgi uyandıracak ileri (müzik) eğitimi sağlamak.

UZAK HEDEFLER:

- **Neşeli, olumlu duygular temin etmek ve derinlikli müziksel etkinliklere karşı ilgi uyandırmak;**
- **Sürekli bir şekilde müzikal seviyesini yükseltme ve geliştirmek;**
- **Milli ve dünya müziğine karşı olumlu tutum oluşturmak;**
- **Müzik programları seçmek ve sağlıklı ses ortamı oluşturmak için eğitmek;**
- **Değerlendirme ve eleştirel düşünme için ölçütler geliştirmek;**

GENEL VE ÖZEL HEDEFLER

Öğrenciler:

Bireysel ve ortak müzik yapmakta:

- Enstrüman elelinde ve onun dışında türkü, türk halk ve sanat arkları nı taklitle (kulak yoluyla) ve grafik sembolleriyle söylüyorlar.
- Taklitle (kulak yoluyla) ve grafik sembolleriyle, ritim ve melodik müzik enstrümanlarıyla (halk ve ORF) arkları n söylenmesine elelik yapıyorlar.
- Vokal (ses) kültürünü geli tirmekle arkları n güzel ve do ru söylenmesine saygı göstermek (kuvvet ve hızda dereceler).
- Hareket ve dörtlüklerin hitap edilmesiyle ritim hislerini geli tirirler.

Etkin, analitik ve yaratıcı müzik dinleme yetene i geli tirirler

- Dinlenen müzik eserlerinde yorumlama, toplulukları n, araçları n, anlatı m karakterini fark eder ve gözlerler;
- Dinleme ve yorumlama aracı lı yla, müzik türlerin (cins) çe itliliğini fark ederler;
- arklı söylemekte ve di er müzik faaliyetlerinde (dinamik, kuvvet renkli ini, hız derecelerini, ini ve çıkı hareketlerini ve müzikli ses niteliklerini) ayı rt ederler;

Yaratıcı anlatı mı geli tirirler:

- Bireysel ilgilerine göre hareket, dans etmek, müzik hayallerle, mecazi ve sözlü anlatı m yoluyla, müzik tasvirleri ve yaratı ları n ifadelerine te vik olurlar;
- Bireysel seslilik hayallere dayanarak melodik ve ritmik yaratıcı ifade için te vik olurlar

ÜÇÜNCÜ SINIF Oyun ve müziksel ya anımdan bireysel tanıtıma	KONU ENFORMATİF ÇER KLER	ÖRNEKLER
<p>Y O R U M L A M A</p> <p><i>ö renciler çalgı e li inde yada onun dı ında ambiüs ya antı algı lama becerikli i bu ya a (seviyeye) içerikleri uygun olan tek sesli halk ve sanat arkı ları nı söylüyorlar</i></p> <p><i>Milli müzi in geleneklerini yeti tiriyor ve koruyorlar</i></p> <p><i>Basit müzik aletleri, halk ve ORF çalğı ları nda icra etmekle, müzikli oyunlara, ritim hitabetlerine ve arkı lara e lik yapıyorlar</i></p> <p><i>Hareket e li inde çocuklara ait olan dörtlükleri ritimle hitabet ediyorlar</i></p> <p><i>Estetik biçimle tirmekle çalgı çalmak ve arkı söylemekte esas tekni in kullanması nı gerçeğe tirirler</i></p>	<p><i>Yeni okul yı lı na müzikle.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Tatillerden müzik hatı raları</i> ▪ <i>Okul korosu</i> ▪ <i>Halk arkı ları zenginli imiz</i> ▪ <i>arkı ları mı zı n birinci toplamı</i> ▪ <i>Seslilik toplamı mız</i> ▪ <i>Müzik kö esi</i> <p><i>Müziksel zaman uzanması</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Müzi i ölçüyoruz</i> ▪ <i>Müzik içinde susmaklar</i> ▪ <i>Müzik tebrikleri</i> ▪ <i>Önemli olaylarda arkı</i> <p><i>Müziksel yolculuk</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Dans ediyor, yorumluyor ve arkı söylüyoruz</i> ▪ <i>En sevimli arkı ve ezgiler</i> <p><i>Ku aktan ku a a müzik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Yöremizden türküler, oyunlar ve çalgı ları</i> 	<p>arkı lar;</p> <p><i>A. A acı - Kı skanı rı m</i> <i>Süt içtim</i> <i>R.Saydam – müzik odası</i> <i>R. ükrü – Yı lba ı önünde</i> <i>Türkü – kar ı dan gel kar ı dan</i> <i>Z.Aydı ntan – ninni</i> <i>E.Oktay - ilkbahar</i> <i>Sevgi çiçekleri</i> <i>Bir dünya bı rakı n</i></p> <p><i>Hitabetler:</i> <i>Uç, uç böce im</i> <i>Ebe</i> <i>El ele verelim</i> <i>Sevelim</i> <i>Top oyunu</i> <i>Leylek</i> <i>Bindim elma dalı na</i> <i>Bir, iki çumçukur</i></p>

<p>Y A R A T M A K</p>	<p><i>do adaki ses renkleri ve yaratıcı sanat seslerini fark ediyor, hayal ve ya antıları nı ifade ederler</i></p> <p><i>estetik ve ya antı ekinde ritim hitabetlerini ve arkıları yeni biçimde yorumluyorlar</i></p> <p><i>çocuk müzik çalgıları yla hitabet ve arkı lara e lik yapıyorlar</i></p> <p><i>ritim ve melodileri tamlı yor ve müzik sorularını cevaplı yorlar</i></p> <p><i>dörtlüklere yeni ezgiler ve ezgilere dörtlükler yaratı yorlar</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Söylenen ve çalgı larda icra edilen ezgileri ölçü ve tempoları yla yorumluyorlar</i> ▪ <i>arkı e li i yada yorumlama için çalgı yı seçerler</i> ▪ <i>Dinlenen müzik için hareketleri serbest olarak seçiyorlar</i> ▪ <i>Müzik taklitleri</i> ▪ <i>Müzik dü üncelerini tamlı yoruz</i> ▪ <i>Müziksel soru ve cevapları</i> ▪ <i>Müziksel hayalleri</i> ▪ <i>yaratı yoruz</i> 	
<p>D N L E M E</p>	<p><i>Programlı ve programlı olmayan müzikten çe it ezgileri dikkatli dinliyorlar</i></p> <p><i>Müziksel ya antıları n anı ları ifade ediyorlar</i></p> <p><i>Müzik gösterilerini takip ediyorlar</i></p> <p><i>Ortamlar ındaki kültür olayları nı takip ederler</i></p> <p><i>Dans ediyorlar</i></p>	<p><i>Müzikle olayları ya atı yoruz</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Bale müzi i</i> ▪ <i>Müziksel hikayeler</i> <p><i>Müzik, hareket ve dans etmek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Hallay çekiyoruz</i> ▪ <i>Müzik içeriklerini hareket ve dans etmekle ifade ediyoruz</i> ▪ <i>Müziksel konu malar</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>han Baran üç bagatel (piano)</i> 2. <i>M.Sun Do ayı seven ya amı sever (arkı)</i> 3. <i>Burhan Hüseyin sevgiye ça rı</i> 4. <i>S.Egüz Kelebek (koro)</i> 5. <i>Z.Aydı ntan papatyalar (arkı)</i> 6. <i>U.C.Erkin Bergama türkü düzenleme (oyun)</i> 7. <i>C.Akın Güçlükleri yenece iz (flüt ve piano)</i>

		<p><i>Sesleri dikkatle dinliyoruz</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Özel müzik sesleri - tonlar</i> ▪ <i>Tonlar ezgiyi yaratır</i> ▪ <i>arkı ezgi ve metni tekil eder</i> ▪ <i>Çalgılar alt ve yüksek sesleri yetiştirir</i> 	<p>8. <i>Necil Kamil Akses Çiftetelli (dans)</i></p> <p>9. <i>A.A.Saygun Sezi ler (iki klarnet)</i></p> <p>10. <i>Cemil Re it Rey 12 Anadolu türküsü (türk halk müziği)</i></p> <p>11. <i>A.A.Saygun Trio (obua, klarnet ve arp)</i></p> <p>12. <i>N.Levent Okula baladık (koro ve piano)</i></p> <p>13. <i>P. Cajkovski Napolitana arkısı (Piano)</i></p> <p>14. <i>K.S. Sans Fül</i></p> <p>15. <i>Verdi Rigoletto (Ladona Mobile)</i></p> <p><i>Strauss Radecky Marsh</i> <i>R.Schubert Iskoçya valsisi *</i></p>
<p><i>örenciler tüm müzik etkinliklerine antılarını mecazi, edebi ve hareketler ifade araçları ile ifade ederler.</i></p> <p><i>* örnekler öğrencilerin çeşitli büyüklüklerine göre seçilmeleri için çeşitli örnekler verilmiştir</i></p>			

Ö RET MYÖNTEM VE TEKN KLER

Yaygın e timde üçüncü sınıfta müzik e itimi dersi önceki sınıflarda öğrenilen ders kompartmanlarının ve etkinliklerin derinleşmesi ve genişlenmesi arz edilmesiyle beraber ya antı ve çe it müziksel olayları na önem verilmelidir. 3. sınıfta müziksel olaylar ya antı ları derece devamıyla (sı rasıyla) grafik notasyon elementleri ve nota simgelerini ekliyerek bu ön hazı rlık bölümünde öğrencilerin müzik okuma-yazma alfabesiyle tanıştı olurlar. Konusal içeriklerin gerçekleştirilmesi için, iyi bir planlama müziksel öğrenme etkinlikleri (yorumlama, dinleme ve yaratma) öğrencilere bu bilgiler aralı kleri ayrı lmadan sunulur ki bu öğrencilerin bireysel yeteneklerine göre genel gelişme ve özel olarak müziksel gelişmeleri için imkan sa lar.

Müzik dersi gerçekleştirilmesinde ders birimlerin biçimlendirilmesinde çe itlili i realize edilmelidir ve bu etkinliklerin kombine edilmesi anlamına gelir.

Ö retmen, aktif çalış ma yönteminin kullandığı ndan sonra müzik e itim süresinde ancak başarı da elde edilmenin anlamına gelir.

Müzik dersi etkinlikleri (yorumlama, dinleme ve yaratma) aralı kleri ayrı lmadan olurken, ders birimleri formülle tirilirken en azından iki de i ik, farklı etkinlikler düzenlenir. Bu düzenleme sadece dersin do al durumundan de il, öğrencilerin bireysel yeteneklerine ba lı olarak, aktif etkinliklerine imkan sa lar.

Program içerikleri u esaslara dayanmaktadır:

1. Yorumlama ve dinlemek için seçilen müzik kaynaı
2. Müzik e itim seviyesini yükseltecek kavram, ilke ve bilgiler
3. Öğrencinin ortam müzi i kültürü bilgileri ve ulusal ve dünya müzik yaratıcılığı na karşı estetik ve pozitif tutumun geliştirilmesi.

YORUMLAMA

Müzik esas etkinliklerinden biri olan yorumlama öğrencilere sunulma gerçekleştirilmesinde farklı söyleme ve müzik enstrümanlarının e li inde gerçekleştirilmesini u esaslara dayanmaktadır:

- Ritmik hitabetlerin ve halk oyunlarının ve arkları n yorumlanması
- Çocuk sanatsal a k arkları n yorumlanması
- Ritmik ve melodik olaylarının ya anması (ölçüler, ses özellikleri, major ve minör tonalitelerin karşı la tılması , vb.)

arkı söylemekte öğrencilerin bireyselliğine saygı göstererek kulak yoluyla (taklit) gerçekleştirilmektedir, aynı zamanda amaçlı grafik notasyon ve simgeler elementlerini kullanma araçları ile gerçekleştirilir. Öğretmen, öğrencilerin ses düzeyine özen göstermelidir ve sürekli olarak doğru ve güzel arkı söylemesini hedeflemelidir.

arkı söyleme sırası sırasında gerekli nefes alma doğru telaffüz ve anlamlı ifade etme, dinamik renkliliğin birleşmesi ve hisslerin dile getirilmesi gibi doğru kurallar saygılanmalıdır. Müzik enstrümanlarının özellikle ritim çalgılarının kullanılması sırasında arkı eliinde yada hareket ve dans etmekten yararlanılmaktadır.

DİNLEME

Yaygın eğitim üçüncü sınıflarda müzik dinleme bu sınıfın fiilen gayesi hedeflerini göz önünde bulundurmakla ve eserin müzikli telafüzünün ebediyetle yapılmasıyla gerçekleştirilmektedir. Dinlemenin metodik yöntemi, ilgiyi bir araya toplama işlevli işinde ve dinleme esnasında yaratıcı ifade etme olanakları arasında eserin kafi süresini göz önünde bulundurarak dikkatlice gerçekleştirilmektedir.

Dinlemeler kısa ve sıkça olmalıdır. Bir eserin tekrarlanarak dinlenmesi öğrencilere, müzik alanında yeni araç ve müzik elementlerinin farkına varıp ayırt etmelerini sağlamaktadır. Müzik dinleme esnasında fark edilen yorumlama, araç ve olgular, eserin anlatım karakteri, derinlik ses renkleri ve ritim, melodi, armoni (major ve minör gibi tonalitede olan sesleri ayırt etmekle) gibi müzik elementleri konusunda ısrar edilmelidir. Öğretmen, dinlemek için, eğitim programıyla önerilen örneklerden eserlerin seçimini yapmaktadır. Bu yönde (yorumlama ve yaratıcılık) gibi konusal içerik ile diğer faaliyetlere bağlantılı olmalıdır. Dinlemeden önce ve sonrasında motive edici hazırlıklar etkin ve dikkatli bir dinlemeyi sağlamaktadır.

YARATICILIK

Bu sınıflardaki yaratıcı etkinlikler genelde yaratıcı oyunlar sayesinde gerçekleştirilir.

Bu, onların yaratıcılıklarının göstergesini oluşturmaktadır. Hareket ve dans etme, öğrencilerin müzik yaratıcıları ile getirdikleri esas etkinliklerini oluşturup aynı zamanda, mecazi ve sözlü temsil edilmektedir.

(öğretmen pozisyonu, yaratıcılık çabaları)

DE ERLENDİRME

Öğretmen, profesyonel, didaktik ve psikolojik istemler esasınca müzik eğitiminde elde edilenlerin değerlendirilmesini yapar. Değerlendirme etkin dinleme ve vokal (ses) enstrümantal müzik icra ile yaratıcılığın mada öğrencilerin bireysel müzik gelişiminde elde edilenlerin değerlendirilmesiyle grup çerçevesinde yapılmaktadır.

Öğretmen, müzik yeteneklerini, yorumlama beceriklerini öğrenci bilgilerini ve öğrencilerin ilgisini takip ederek kaydeder ve değerlendirmesini yapar.

Dinlenen eserlerde müzik anlamının deneyi ve takdimi yeniden tanımlanmasını değerlendirilmektedir.

Vokal ve enstrümantal yorumlama belirlenen arklar sayısını etkiletilmesi ve enstrümantal içerik (yani yorumlama) melodik-ritmik tanımını esasınca değerlendirilmektedir. Öğretmen yaratıcılığa ilgisi olan öğrenciyi takip ederek, kullak yoluyla arki söylemesinin, notalı ve bunların kombine olarak dengeye getirmelerini öğrencilerin bireysel gayelerini izleyerek değerlendirme yapmalıdır.

Öğretmen öğrencilerin ilerleme ve ilgisini izleyerek yaratıcılıklarını kanıtlayabilmelidir:

Dinlenen eserlerin tekrar tanıtımı

- arki söyleme ve çalgılarda icra etmek
- Ritmik ve melodik alımların dikte edilmesi
- Yazılı ve sözlü cevaplar
- Tanıtım

Diğer değerlendirme araçları :

- test
- kendi kendini değerlendirme

Öngörülen hedeflere bağlı olarak öğretmen değerlendirme sırasında düzeye göre standartların ve müzikte elde edilen sonuçları göz önünde bulundurmalıdır.

MÜZİK ÖĞRETİMİNİN ZORUNLU VE ÖZEL EKLEMLERİ

Koro ve orkestra çalışmalarını ilköğretim, alt ve üst seviye ortaöğretimde müzik eğitimine has ve zorunlu bir çalışmaya ekler. Koro ve orkestraya yetenekleri belirgin ve ilgileri olan öğrenciler seçilir.

Müzik öğretiminin bu çalışmaya biçimi müziksel yorumun ileri seviyeleri olup okulu her etkinlikte temsil ederler.

Sanat hayatı olu umunun temelini olu turan okul koro ve orkestra çalı maları planlanmı ve programla ölçülebilir olmalı dı r. Farklı düzey koroları kurulabilir. Koro çalı ma saati ders saati kadar sürer, 45 dakika. Ö retmenin bu çalı maları (düzeye ba lı) haftalık çalı ma saatlerine dahildir, 2-4 saat/hafta. Okul yılı boyunca koro, pedagojik-sanatsal ölçütlerde programlar hazı rlar ve sunar.

BEDEN VE SPOR E T M

(haftalık ders sayısı 2,
yıllık toplam 37 ders saati)

G R

Üçüncü sınıf yaygın eğitim öğrencileri için beden ve spor eğitimi ders plan ve programıyla, biyolojik-salık ve eğitim - öğretimle ilgili olan her şeyin gerçekleştirilmesi öngörülmüştür.

Bu temele göre beden ve spor dersinin genel öğretim yöntemleri ve özel metodinin artlandırılması temele dayalı olan istemler, kurallar, metodlar, ders çalışmanın örgütlenme şekilleri sayesinde, bu yetenek, özellikle üçüncü sınıf yaygın eğitim gören öğrencilerin salıkları nın korunması doğrultusunda özel bir değerlendirile önem taşımaktadır.

Beden ve spor eğitiminin iyi bir şekilde örgütlenip kullanılmasında, bunun özellikle ders ilkelerine yönlendirilmesiyle, öğrencilerin psikomotorik yeteneklerinin gelişimindeki etki yanı sıra, öğrencilerin ayrıca vücutlarının düz tutmaları ve estetik-ritmik açılarından hareket etkinliklerinin yanılması doğrultusunda alışkanlıklarının oluşturulması sağlanır.

UZAK HEDEFLER

Bu sınıflara yönelik ders plan ve programıyla hazırlanıp kapsanan program içeriğiyle u hedeflere ulaşılır:

- hareket alışkanlıklarının oluşturulması açısından öğrencilerin yetenekle tirilmesi,
- öğrenci organizmasının fonksiyonel hareket yeteneklerinin geliştirilmesine uyum sağlanması,
- oyun sayesinde yaratıcılık yeteneklerinin geliştirilmesinin devam ettirilmesi,
- vücudun düz tutulması doğrultusundaki alışkanlıklarının oluşturulmasını nın devam ettirilmesi,
- beden ve spor eğitiminin mutluluk ve pozitif bir şekilde yaşanması ,

- kültürel ve toplumsal kazanımlarının saygınlaması ,
- insani ve toplumsal etkinliklerine dair alı kanlı klarının olu turulması ,
- dersin temel ilkelerini göz önünde bulundurarak, ba ı msız etkinlik ve giri imcilik do rultusunda ö rencilerin te vik edilmesi.

HEDEFLER

Üçüncü sınıf yaygın eğitim öğrencileri için gerçekleştirilecek olan program içerikleri sayesinde, u amaçlara ula ı labilir:

- **Vücut geli tirilmesi ve hareket ile fonksiyonel yeteneklerin geli tirilmesi**
- **Do al hareketlerin ve spor bilgilerinin kazanılması ile mükemmelle tirilmesi**
- **Dersin teorik bilgilerinin ö renilmesi**
- **Beden ve spor e itimi esnasında mutlu ya antılar**

Vücut geli tirilmesi ve hareket ile fonksiyonel yeteneklerin geli tirilmesi

- seçkin hareketlerle vücudun büyümesine ve düzgün olmasına etkide bulunmak,
- poligonları , bayrak oyunları , esas oyunları ve de i ik hareketleri kullanarak, motorik yeteneklerin geli tirilmesinde azami etkinin devam ettirilmesi,
- vücudun alımı oldu u dinamik gücün etkisiyle vücudun de i ik duru larını ö renerek, açı k alanda yönlenme (yön bulma) yeteneklerin geli tirilmesi,
- öğrenci organizmalarının fonksiyonel yeteneklerinin geli tirilmesine etkide bulunmak,
- ritmik ve dans elementlerinin ö renilmesine dair yeteneklerin geli tirilmesi,
- hareket ve oyunlar için gerekli olan öğrencilerin temel motivlerinin tamamlanması ,
- ya am ko ullarına göre, temizlik alı kanlı klarını n do ru kullanılması na etkide bulunmak.

Do al hareketlerin ve spor bilgilerinin kazanılması ile mükemelleştirilmesi

- spor bilgilerinin öğrenilip geliştirilmesi için yardımcı olacak hareketlerin öğrenilmesine dair temel oluşturulması ,
- vücut ekillerinin bilinmesi ile onların bağımsız hal alabilmeleri,
- vücut ekillerinin yapılabilmesi ile de diğer artlarda vücut hareketlerinin yapılabilmesi,
- araçların olduğu gibi gereçlerin de kullanılması durumlarında mutlu olmalarını sağlanması (top, odun çiviler, çember v.b.),
- atletizime ait esas elementlerin bilinmesi ve öğrenilmesi,
- spor jimnastiğine dair esas elementlerin bilinmesi ve öğrenilmesi,
- toplu oyunlarda teknik hareketlerin bilinmesi ve öğrenilmesi,
- birkaç yaratıcı oyunun bilinmesi,
- esas oyunlarını ve ritmik hareketlerin öğrenilmesi ile icrat edilmesi,
- serbest stil (kraul) yüzmeye ait tekniğin bilinmesi ve öğrenilmesi, 25 m, mesafeyi geçebilmek,
- kış sporlarını bilmesi,
- su ve karda diğer artlara öğrenme organizmasını uyum sağlaması .

Dersin teorik bilgilerinin öğrenilmesi

- spor giysisi ve ayakkabılarını kullanması na dair ekillerinin öğrenilmesininin devam etmesi,
- spor sahaları ile objelerinin olduğu gibi, araç ile gereçlerin vb. bilinmesi,
- esas ve spor oyunlarını örgütlenmeleri durumlarında kurallarını bilmesi ve saygınlaması ,
- spor objelerinin kullanılması durumlarında artlarını ve temel ilkelerin bilinmesi ve saygınlaması (spor salonları , spor sahaları , okul avlusu-poligon, yüzmeye havuzları vb.),
- sağlıklı korunulması için istemlerin ve artlarını kullanılması ile onların bilinmesi.

Beden ve spor e itimi esnasında mutluluğa katkıları

- vücut etkinliklerinin istifade edilmesi ile motiv için temel oluşturulması , bunun devamında ise onların rollerinin değerlendirilmesini yapabilmek,
- hareketler için istemlerin tamamlanması ve bu hareketleri yaparken onların yapabilmek,
- oyunlar sayesinde öğrencilerde motivasyon yaratabilmek ve egzersizler esnasında mutluluk hissedebilmek,
- vücut etkinlikleri sayesinde özgüven, mücadeleci ruhu, korkusuzluk ve ruhi dayanıklılık sağlanmaktadır,
- dersin estetiksel ve ritmiksel yanının labilmesi,
- öğrenciler arasında sağlam ruhsal ve kültürel ilişkilerin yapılması ile geliştirilmesi.

PROGRAMLAMANIN TEMEL GÖSTERGELER

Kategoriler	Alt kategoriler	Ders sayısı %
1. Doğal hareketler	Yürüyüş ve koşular, atlayışlar, tırmanma ve taşıma, asılma ve sürünmeler.	10 - 27.33%
2. Atletizm	Koşular, atlayışlar ve atışlar	10 - 27.33%
3. Spor ve ritmik jimnastik	-Yerde- dömede akrobatik egzersizler. Atlayışlar, Jimnastik araçlarında egzersizler, ritmik egzersizler ve halk oyunları	7-19.91
4. Araçların kullanılması	-top, odun çiviler, çember ve ciritlerle egzersizler	10- 27.33%
5. Diğer etkinlikler	Araçlarla ve onları yapılandırma (oluşturulma) egzersizleri, bu her ders esnasında yapılmalı , - Geziler. Piknik ve yarışlar.	

DERS ÇER KLER

Kategoriler	Alt kategoriler	Ders içerikleri	Kazanı mlar
1.Do al hareketler	Yürüyü ve ko ular Atlayı lar: Tı rmanma ve ta ı ma Ası lma (sallanma) Sürünmeler:	De i ik durum ve ekillerde yürüyü ve ko ular (kı sa hadı mlar, uzun, hı zlı , yava , parmaklar ucunda, topuklar üzerinde, yüksek durumlar, e ilerek, yüzü koyu, sı rt üstü vb.) esas ve bayrak oyunları . Kı sa engellerin ve de i ik engellerin atlanması (jimnastik, engel, odunlar, ta lar vb.) Dikey halde koyulmu jimnastik araçlar üzerinde tı rmanmak (jimnastik gereçleri, merdivenler, odunlar vb. 6-10 m mesafelerde olmak izere (2-3 kg.) a ı rlı kları n jimnastik araçları üzerinden ta ı mak. Jimnastik araçları nda serbest ve karma sallanmalar (yüzüklerde, demirde, paralellerde, merdivenlerde) a açlarda, kavaklarda vb.) - serbest ası lmadan karma sallanmaya geçi ve bu hareketin aksi yönden yapı lması . De i ik ekillerde ve de i ik araçlarda sürünmeler (sı rt üstü, e ilerek, ayakları n ve kolları n yardı mı yla bir elle veya bir ayakla, sadece ayaklarla, sadece kollarla vb.	Ö renci: Etkinliklerindeki hareket yetenek ile alı kanlı kları nı güçlendirmeli ve 20-30 m mesafelerde belirlenmi yeteneklerine göre ritmik ve uygun hareketlerde bulunmalı dı rlar İlk ölçütlere kı yasen ve ikinci yıl esnası nca daha iyi sonuçlara ula abilmesi. Bir ve iki elle olmak üzere a ı rlı kları n ta ı nı lması na dair ekillerin en ba arı lı bir ekilde gerçekle tirmesi. Kullanı lan araçlara uyumlu olarak serbest ve karma ası lma ekillerini en ba arı lı bir biçimde gerçekle tirmeleri. 6-8 m belirlenmi mesafelerde yeteneklerine göre ritmiksel bir ekilde hareket yetenekleri ve alı kanlı klar yaratabilmek.

Atletizm	Ko ular	Normal ve yarı ko u elementleri,10, 20 ve 30 m mesafeyi yüksek start ko uları - ritim üzere ko ular, 30 m mesafede yarı lar.	İlk ölçütlere kı yasen ve ikinci yıl esnası nca daha iyi sonuçlara ula a bilmesi.
	Atlayı lar	Yerinden ve destekli uzak atlayı , - 60 cm yükseklikteki araçlar üzerinden atlayı lar. Yerinden uzak atlayı yarı ları .	İk ölçütlere kı yasen ve ikinci yıl esnası nca yerinden uzun atlayı lar da daha iyi sonuçlar elde etmesi.
	Atı lar	200 gr. Cüllelerin atı lı ı , yerinden ve destekli olmak üzere uza a ve hedefe atı lar (bir elle ve iki elle) yarı lar - uzak,uzun ve isabetli.	Önceki sonuçları na kı yasen cülleyle uzak ve isabetli atı lar da daha iyi sonuçlar kaydetmesi.
Ritmik ve spor jimnasti i	Yerde, dö emede egzersizler	- öne ve arkaya takla yapmak, - kürek kemikleri üzere dikey „mum“.	Esas durumları kavrayabilmeli ve egzersiz esnası nca istenen etkinliklere ait hareket alı kanlı kları olu turmalı
	Atlayı lar	60 sm yükseklikte sveç kasası üzerinden atlayı .	„
	Kı sa engel üzerinde egzersizler	Direk üzerinde yürüyü ve ko u, 180° ve 360° için dönü ler, vücut çember ekinde direktan atlayı .	„
	Ritmik egzersizler ve halk oyunları	- makas, ceylan, galop atlayı lar, 180° ve 360° için dönü ler.-ritmik elementlere dayalı esas oyunlar.-toplumsal çevreden halk oyunları .	icrat tekniklerin gerektirdi i gibi hareket alı kanlı kları na dair en iyi sonuçlar elde edebilmesi.

Araçların kullanılması	Toplarla	İke, kabul etme, çalı m yapma (ellerle, ayaklarla, kafayla, gereçlerle vb.) Topun yükse e atı labilmesi, topun uza a ve hedefe atı labilmesi ikili ve üçlü pas yapmalar, topla esas oyunlar- yarı lar.	Topla de i ik hareketler içeren etkinliklerin tamamlanması , hedefe isabet etme ve oyunlar - yarı lar esnası nda kuralları n ö renilmesi ve uygulanması .
	Çemberlerle	Yapı lanma egzersizler için çemberlerle çalı mlar ve onları n kullanı mı , çemberle esas oyunlar.	”
	Odun i elerle	Yapı lanma için egzersizlerde odun i elerle çalı m yapma ve onları n kullanı mı . Esas ve bayrak oyunları . Yapı lanma için egzersizlerde ciritlerle çalı mlar ve onları n kullanı mı .	”
	Çubuklar	Esas oyunlar ve çubuklarla bayrak oyunları .	”
Di er etkinlikler	Yapı lanma egzersizleri	Dersin hazı rlanma bölümünde araçlarla ve onları n yapı lanma egzersizleri.	Psikomotorik yeteneklerine uygun olacak ve ritmik hamleleri içerecek hareket yetenek ile alı kanlı kları n güçlendirilmesi.
	Geziler ve kros	Üç gezi: sonbahar, kı ve ilkbahar	Alı kanlı k ve hareket yeteneklerinin güçlendirilmesi ve organizmanı n kardaki artlara uyum sa laması .
	Kı tatili	Karda ki esas 7 - 10 oyun, kı zaklarla kaymak ve kayaklarla uygun yerlerde kayak yapmak. Kayak için araçları n temizlenmesi ve hazı rlanması ..	

Ö RENC İLER İNDENETLENMESİ VE DE ERLENDİRİLMESİ

1. Hareket yeteneklerinin daimi de erlendirilmesi

- Gerçekle tirilmi olan ders içeri inin her kategorisinden sonra, öğrencileri üç gruba ayı rarak üzere kazanı mları n ve sonuçları n de erlendirilmesinin yapı lması .

2. En azı ndan yı lda iki kez olmak üzere, antropometrik özelliklerin ve hareket yeteneklerin denetlenmesi-de erlendirilmesi:

- Vücudun düzgün tutulması nı n denetlenmesi
- Vücut a ırlı ı (VA) - Vücut uzunlu u (VU) - antropometri.
- Ko u 3X10m (K 3x10m)
- Cülleyle uzak atı . (CA-200g)
- Topla duvara çarpma 25 sek (TDC-25s.)
- Yerinden uzun atlayı (YUA)

Sonuçları n ve kazanı mları n i lenmesine göre, ilk ölçütlerdeki de i ikliklere göre, öğrencilerin üç gruba ayrı lmaları . Bu durumda gelecekteki çalı malar öğrencilerin sı ralanı ına göre programlanır (ilerleyenler, ortalama olanlar ve e it olanlar düzeyi).

GENEL Ö RETİM YÖNTEMLERİ

Üçüncü sı nı ftaki öğrencilerin biopsikomotorik özelliklerine dayalı olarak, bu ya taki öğrencilerin organizmaları ikinci sı nı f öğrencilerin organizmaları na kı yasen çok daha büyük yükleri atatabilme yetene ine sahiptir, dolay ıyla bu durumda öğretmen, öğrencilerin yeteneklerine uyumlu olarak, ders sürecinin örgütlenmesi esnas ında, gereksinimleri artı rmalıdır, somut olarak e er ikinci sı nı fta öğrenciler 20 m bir mesafede öğrenciler hızlı ko u yapt ıysalar, imdi bu öğrencilerin 30 m mesafede ko u yapmaları gerekir.

Egzersizlerin seçimi ve kullanılması yönelimli olmalıdır, psikomotorik-dönü ümlü yeteneklerin geli tirilip yetenekle tirilmesi yanı sıra, bu yönelim bilgilerinin, yeteneklerinin ve hareket alı kanlı kları nı n öğrenilmesi ve bilinmesinde aıt olmalıdır.

Esas oyunlar yanı sıra, öğretmen özellikle dersin giri bölümünde büyük bir ölçüde yürüyüşlerin, ko uuları n, atlayı ları n ve sürünmelerin esas ekillerini de kullanmalıdır. Oysa hazı rlık bölümünde öğretmen, ilk olarak kendisi yaptı ktan sonra araçlarla veya onları z U.F. kompleksini

hazırlanmalı ve onun üzerinde egzersiz yapılmalıdır. Egzersizler genelde daha içerikli, daha yüksek bir yoğunlukta, daha belirgin ve durumları n en büyük bir bölümünde yapılanma egzersizleri kullanılmalıdır (U.F. kompleksi) bu egzersizler araçlarla (top, çubuk, odun ipler, kısıtlar vb.) yapılmalıdır. Bir U.F. kompleksi bir kaç ders biriminde kullanılabilir.

Dersin ana bölümünde ise öğretmen, ilk olarak hareket ödevinin yapılması ndaki tekniğin öğrenilmesini ardından da psikomotorik yeteneklerin dönümünü en iyi bir şekilde sağlayabilecek çalışmalarını, metodlarını, ders araçlarını (araç ve gereçler) kullanmalıdır. Tabii tüm bunları yaparken, öğretmen, ders ilkelerine sadık olmalı ve onları saygılamalıdır. Bu temel ders bölümünü ikiye ayırmakla başlanır (formal olarak). Dolayısıyla ilk bölümde ders biriminin öğrenilmesi doğrultusunda alıştırılmalar (egzersizler) yapılırken, ikinci bölümde çalışmalar oyunlar veya yarışmalar şeklinde örgütlenir (esas ve bayrak oyunları).

Ders sürecinin örgütlenmesi esnasında, hareket açısı ndan yaratıcı yeteneklerini ifade edebilecek motorik etkinliklerin seçilmesi gerekirken, oyunlar veya yarışmaların örgütlenmesi esnasında da, öğretmen, onların öğrencilerde hoşnutluk, mutluluk, özgüven, arkadaş sevgisi, galibiyete ait saygı ve oyunda malubiyete ait doğru yaklaşım etkiliyecek etkileri bilmelidir. Beden ve spor eğitimini ders sürecinin örgütlenmesi esnasında öğretmen ders sürecine müziğin de eklenmesini sağlarsa, dersteeki etki çok daha büyük olur.

SONUÇ: Bütün bunlardan sonra öğretmen (ders öğretmeni) unları gözönünde bulundurmalıdır :

- Ders sürecinin örgütlenmesi esnasında meydana gelen sorunları ve onlara olan yaklaşımı,
- Öğrencilerle cephesel ve grup çalışmalarındaki gösteriye özel önem vermesi,
- Pratik ve teorik yeteneklere ulaşılarak öğrencilerin cephesel, gruplar halinde ve bireysel olarak çalışmalarını teşvik edilmesi ile onlara motivasyon yaratması .

Tiraj: 100
Yayı na hazı rlayan:
LIBRI SHKOLLOR Yayın Evi – Pri tine
Baskı : PRINTING PRESS - Pri tine

Katalogimi në botim – (CIP)
Biblioteka Kombëtare dhe Universitare e Kosovës

371.214 (075.2)

Yayı n E itim İlkö retim Üçüncü Sı nı fa Yönelik : Ö retim Plan ve Programı / [Redaktör: Ramush Lekaj ve Nazan Safçı : Pri tine : E itim, Bilim ve Teknoloji Bakanlı ı , 2005 (Pri tine: “ ”). – 120 f. ; 24 cm

1. Lekaj Ramush 2. Safçı Nazan

ISBN 9951-07-505-3

120